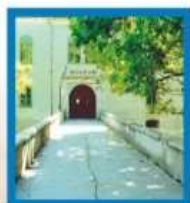

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

2005-2013

MODRÝ KAMEŇ

Tento dokument bol vytvorený s finančnou pomocou EU

Informácie o spracovaní

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mesta Modrý Kameň

bol pripravený v období 13.07.2004 – 30.04.2005 v rámci projektu

“ Spoločne za Novohrad” – Plánovanie, príprava a riadenie hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta
Lučenec, Veľký Krtíš, Poltár, Fiľakovo a Modrý Kameň“

č. 2002/000.610-13-304

Program Phare ECOSOC, Grantová schéma miestneho a regionálneho rozvoja Ministerstva výstavby
a regionálneho rozvoja SR, Agentúra pre regionálny rozvoj

„Tento dokument bol vytvorený s finančnou pomocou Európskej únie. Názory v ňom vyjadrené sú výlučne názormi MESTA MODRÝ KAMEŇ (a predkladateľa žiadosti & príjemcu Region Neogradensis, z.p.o.) a nevyjadrujú žiadnym spôsobom oficiálny názor Európskej únie “

Celkový cieľ projektu:

Budovanie koncepčného prístupu pre rozvoj regiónu Novohrad, ktorý je postavený na pilieroch územia tj. na mestách – ktoré sú aglomeračné centrá v území – prostredníctvom vytvorenia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta, založeného na aktivovaní vnútorných zdrojov mesta a vedúceho k podpore ďalšieho rastu miestnej ekonomiky. Zároveň vytvorenie mechanizmu na aktualizáciu, schvaľovanie a hodnotenie plnenia programu v zmysle Zákona č.503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja

Na príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja spolupracovali

Občania, predstavitelia podnikateľských organizácií, - škôl, - cirkvi, - neziskových organizácií, - štátnych a verejno-prospešných inštitúcií, anketári

Mestské zastupiteľstvo v Modrom Kameni

Mestský úrad Modrý Kameň

Primátor mesta Modrý Kameň: Ing. Aladár Bariak

Odborný tím:

Ing. Bariak Aladár, hlavný koordinátor za mesto Modrý Kameň, primátor mesta

Knápek Jozef, technický pracovník mesta

Cernák Jozef, poslanec MsZ

Machava Igor, poslanec MsZ

Košeláková Martina, administratívna pracovníčka mesta

Manažér projektu:

Gabriel Mihályi

Konzultanti:

Mgr. Danica Hullová, Centrum vzdelávania neziskových organizácií

Ing. Daniela Dvorska, ProRegio

Ing. Anna Pisárová, VÚC Banská Bystrica

O B S A H

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Mesta Modrý Kameň
pre obdobie 2005 - 20013

Číslo	Kapitola / časti	Strana
1.	Úvod	5
2.	Popis súčasnej socio - ekonomickej situácie 2.1 Zemepisná charakteristika a mapa mesta 2.2 Demografický vývoj 2.3 Trh práce 2.3.1 Zamestnanosť 2.3.2 Nezamestnanosť 2.4 Ekonomický rozvoj 2.4.1 Obchod a služby 2.4.2 Cestovný ruch 2.4.3 Poľnohospodárstvo 2.5 Inštitúcie a iné organizácie 2.6 Školstvo a vzdelávanie 2.7 Sociálna a zdravotná starostlivosť 2.7.1 Zdravotná starostlivosť 2.7.2 Sociálna starostlivosť 2.8 Dopravná a technická infraštruktúra 2.9 Environmentálna kvalita 2.10 Kultúra a šport 2.11 Bývanie, ochrana a bezpečnosť 2.11.1 Bývanie 2.11.2 Ochrana a bezpečnosť 2.12 Manažment a správa mesta	6
3.	SWOT analýza mesta	19
4.	Analýza problémov	21

5.	<p>Stratégia rozvoja mesta Modrý Kameň</p> <p>Strategický cieľ: „Zlepšiť ekonomické a sociálne podmienky života občanov, zabezpečiť atraktivitu a prítťaživosť mesta Modrý Kameň, tak aby sa zachovalo kvalitné životné prostredie“</p> <p>Priorita1 Rozvoj ľudských zdrojov (aktívnej politiky zamestnanosti, rovnosti príležitostí a vzdelanostnej úrovne) Opatrenie 1.1 Opatrenie 1.1 Rozvoj aktívnej politiky trhu práce posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitostí na trhu práce Opatrenie 1.2 Zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce</p> <p>Priorita 2 Ekonomický rozvoj s dôrazom na cestovný ruch Opatrenie 2.1 Podpora rozvoja nových a existujúcich podnikov a služieb Opatrenie 2.2 Budovanie a rekonštrukcia infraštruktúry a podpora inovácií a výskumu Opatrenie 2.3 Rozvoj medzinárodnej spolupráce a imidžu mesta V. Krtíš Opatrenie 2.4 Rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu a vidieckej turistiky Opatrenie 2.5 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu</p> <p>Priorita 3 Modernizácia základnej infraštruktúry Opatrenie 3.1 Modernizácia dopravnej a environmentálnej infraštruktúry Opatrenie 3.2 Budovanie lokálnej infraštruktúry Podopatrenie 3.2.1 Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry a služieb Podopatrenie 3.2.2 Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti Podopatrenie 3.2.3 Budovanie a rozvoj inštitucionálnej infraštruktúry v oblasti regionálnej politiky Podopatrenie 3.2.4 Zlepšenie kvality života občanov a skvalitnenie služieb</p>	<p>23</p> <p>23</p> <p>24</p> <p>26</p>
6.	<p>Inštitucionálna a legislatívna úroveň regionálneho rozvoja 7.1 Rámec opatrení vlády 7.2 Oblasť legislatívy</p>	<p>28</p>
7.	<p>Oblasť inštitucionálnej podpory 7.1 Národná úroveň 7.2 Krajská úroveň 7.3 Inštitúcie zodpovedné za realizáciu regionálnej politiky 7.4 Oblasť podporných programov pre sociálno – ekonomický rozvoj 7.5 Ďalšie podporné programy 7.6 Proces prípravy SR na programovacie obdobie 2007 – 2013</p>	<p>30</p>
8.	<p>Návrh na rozpracovanie akčného plánu mesta Modrý Kameň</p>	<p>38</p>
9.	<p>Prílohy – schémy stromov problémov a cieľov</p>	

1. ÚVOD

Mesto Modrý Kameň je najmenším mestom na Slovensku s počtom obyvateľov 1430. Leží v hospodársky menej rozvinutej oblasti. Vyznačuje sa malebnou polohou v južnej časti Krupinskej planiny a krásnou prírodou.

Mesto Modrý Kameň nie je delené na časti, hoci patria ku nemu tri osady ako Prše, Dolina a Riečky, ktoré sú vedené ako ulice. Posledná menovaná osada je vzdialená od mesta 5 km.

Historicko-kultúrny komplex hradu, jeho bezprostredného okolia v podobe lesoparku, Kalvária, chránenej krajinej oblasti Modrokamenská lesostep na severozápadnej strane Kalvárskeho vrchu dopĺňajú porasty gaštanu jedlého, ktoré rastú na všetkých úbočiach okolo mesta.

Dejiny mesta a hradu Modrý Kameň sú bohaté a siahajú až do 12. storočia, hoci písomné zmienky pochádzajú z rokov 1270 až 1290.

Poloha mesta Modrý Kameň je pomerne výhodná. Nachádza sa na križovatke ciest Lučenec – Levice a hraničný prechod Slovenské Ďarmoty – Zvolen. Pomerne blízko sú ďalšie významné miesta, strategické miesta ako Vác a Dunaj cca 50 km a Budapešť cca 90 km. Ďalej sa mesto MK nachádza v bezprostrednej blízkosti okresného mesta Veľký Krtíš (3 km), čo ich predurčuje na blízku spoluprácu.

Mesto Modrý Kameň v súčasnej dobe tvorí aj s okresným mestom Veľký Krtíš a s obcou Malý Krtíš hospodárske centrum okresu. Sústreďujú sa tu podnikateľské a kultúrno-spoločenské aktivity.

Zákon o podpore regionálneho rozvoja č. 351/2004 Z. z., ukladá obciam povinnosť spracovať Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Prostredníctvom plánu sociálneho a ekonomického rozvoja, ktorý je jedným z programových dokumentov, sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja. Malé obce mnohokrát nemajú dostatok finančných prostriedkov, aby zadali vypracovanie tohto dokumentu spôsobilým osobám či inštitúciám ani dostatok vedomostí a zručností, aby tieto dokumenty mohli spracovať sami. Optimálnym riešením je spojenie spolupráce obcí a odborníkov a následné vypracovanie rozvojového dokumentu pre obec.

Plán sociálneho a ekonomického rozvoja obce je strednodobým programovým dokumentom, ktorý na základe celkovej analýzy a SWOT analýzy silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození určuje hlavné smery rozvoja územia.

Podpora regionálneho rozvoja v rozvojovom pláne mesta by mala smerovať do oblastí:

- zníženia miery nezamestnanosti a vytvorenia nových pracovných príležitostí
- zlepšenia podmienok pre podnikanie na základe využitia predovšetkým miestnych daností regiónu
- dobudovania ľudských zdrojov prostredníctvom vzdelávania a informovanosti občanov
- dobudovania chýbajúcej infraštruktúry
- rozvoja turizmu na území

Plán je spracovaný metódou interaktívneho plánovania. Podstatou metodiky interaktívneho plánovania je, že proces prebieha systémom zdola nahor, čo znamená, že sami miestni ľudia musia byť autormi svojich rozvojových plánov, ktoré budú aj realizovať. Oni sami najlepšie poznajú svoje okolie, jeho možnosti a problémy. Rovnako

veľmi dobre vedia o svojich potrebách a potrebách svojich detí a nevyhnutne musia mať prvé právo rozhodovať o svojej budúcnosti, čo je základný princíp demokracie.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Modrý Kameň je výsledkom realizácie projektu č. 2002/000.610-13-304 s názvom „Spoločne za Novohrad“ – Plánovanie, príprava a riadenie hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Lučenec, Veľký Krtíš, Poltár, Fiľakovo a Modrý Kameň podporeného z finančných prostriedkov Phare ECOSOC – Grantová schéma miestneho regionálneho rozvoja.

2. POPIS SÚČASNEJ SOCIO – EKONOMICKEJ SITUÁCIE

2.1. Zemepisná charakteristika

Mesto Modrý Kameň sa rozprestiera na juhu stredného Slovenska v okrese Veľký Krtíš. Hrad Modrý Kameň i rovnomenné mestečko pod ním má malebnú polohu. Tu sa končí Krupinská vrchovina stráňami Srňajky, Drieňovky a Krákorovho vrchu vstupuje do širokej lpeľskej kotliny. Je tu rozhranie Hontu a Novohradu. Mesto je známe jedlými gaštanmi a prevoňané vôňou agáta. Má slávu minulosť. Bolo svedkom nielen veľkých bojov, predovšetkým za vpádu Turkov, ale i veľkého lesku svojich zemepánov. Oddávna bol Modrý Kameň nazývaný Hradom. To podľa prastarého hradu, ktorý sa vypína nad mestom. Obyvatelia tohto mestečka sú čiastočne potomkovia niekdajšieho rodu Balassovcov, čiastočne potomkovia prisťahovaných remeselníkov. V južnom slnku sa jagá ako krištál. No, zdá sa, že sú to i ruky mnohých občanov mesta, ktoré ho do tejto podoby vyleštili.

Kto príde do Modrého Kameňa, ocitne sa na prajnom teplom juhu Stredoslovenského kraja, a preto ho najviac prekvapí nečakaná členitosť krajiny, strmosť svahov. Pri neveľkej nadmorskej výške vrchov (500 – 600 m) je tu horský reliéf až 300 metrov hlbokých, úzko zrezaných dolín. Také sú Modrokamenské úboče, južná časť Krupinskej planiny. Nenadarmo Modrý Kameň volajú Tatrami nížinatého Veľkokrtíšskeho okresu Mestečko členitosťou pripomína Banskú Štiavnicu.

Katastrálne územie Modrého Kameňa (tab. č. 1) má v súčasnosti **19 643 843 m²**, z toho zastavané plochy zaberajú **845 186**, vodné plochy **82 593**, poľnohospodárska pôda **5 569 635** lesná pôda **12 890 853** a ostatné **255 576**

Tab. č. 1 - Katastrálna plocha v m², r.2004

Názov územia	Celková výmera územia v m ²						
	Spolu	v tom		v tom		zast. plocha a nádvorie	ostatná plocha
		poľnohosp. pôda	nepoľnohosp. pôda	lesný pozemok	Vodná plocha		
Mesto – Modrý Kameň	19643843	5569635	14074208	12890853	82593	845186	255576

Tab. č. 2 - Pôdohospodárske pôdy v m² v roku 2004

Mesto	Orná pôda	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	Trvalo trávnaté porasty	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy	Ostatné plochy	Celková výmera v m ² *
Modrý Kameň	6852189	763449	766822	797428	2836089	23889925	212531	895949	717244	37731626

* Výmera k. ú.

Všeobecné informácie o okrese Veľký Krtíš

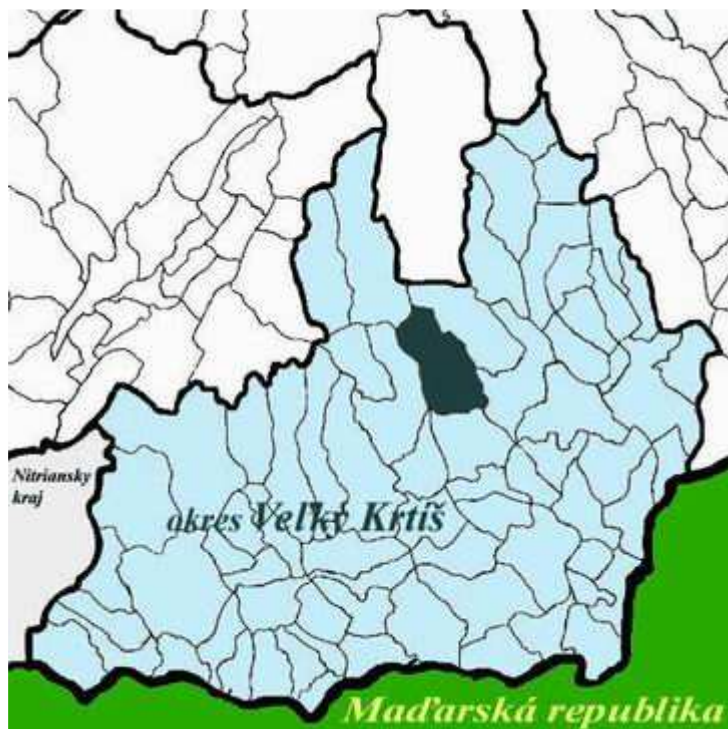
Okres Veľký Krtíš sa nachádza v južnej časti Banskobystrického kraja. Na juhu susedí s Maďarskou republikou, na východe s okresom Lučenec, na severe s okresmi Detva, Zvolen a Krupina a na západe s okresom Levice. Okres vznikol v roku 1968 začlenením niekoľkých obcí, ktoré po zrušení okresu Modrý Kameň patrili do okresov Lučenec a Zvolen.

Okres svojou rozlohou 848 km² patrí medzi stredne veľké okresy s počtom obyvateľov 46 597 k poslednému sčítaniu v roku 2001. Patrí medzi menej ľudnaté okresy v Slovenskej republike. Hustota osídlenia je 55,6 obyvateľa/km², oproti hustote 109,9 obyvateľa/km² v rámci Slovenska je polovičná. Okres sa rozprestiera z juhu v priestore vymedzenom riekou Ipel, ktorá súčasne tvorí štátnu hranicu s Maďarskou republikou a zo severu Krupinskou planinou.

Územie okresu Veľký Krtíš je riedko zaľudnené a podpriemerne urbanizované. Okres leží v strede osi Východ – Západ, Bratislava – Košice a osi Juh – Sever, Budapešť – Banská Bystrica – Varšava, pričom Budapešť (2 mil. obyvateľov) je vzdialená len 86 km. Tento potenciál je dosiaľ nevyužitý pretože okres leží mimo hlavných dopravných tepien, či už cestnej alebo železničnej siete.

Poloha na mikroregionálnej úrovni je nasledovná: najexponovanejšou časťou je mesto Veľký Krtíš, ktoré spolu s mestom Modrý Kameň a obcou Malý Krtíš tvoria vlastne súvislé priemyselné centrum okresu. V tejto časti žije 16 056 obyvateľov, čo je 34,4 % okresu. Zvyšok obyvateľstva žije na vidieku.

Informácie o meste Modrý Kameň

História názvu mesta:

Má bohatú a pohnutú históriu. Meno Modrý Kameň je poetické a má svoj hlboký symbolický zmysel. Mesto má peknú, až ideálnu polohu, lemovanú miernymi pahorkatinami.

Dnešné územie mesta Modrý Kameň, spolu s Veľkým Krtišom a Malým Krtišom, patrilo vo včasnom stredovekom období do jednotného územia Oslárov, ktoré sa rozprestieralo na pomerne veľkom priestore.

Osídlenie sa koncentrovalo v dvoch dolinách a na priľahlých úbočiach, ktoré rozdeľuje Kalvársky vrch a ktorému dominuje zrúcanina hradu spolu s barokovým kaštieľom. Celá história aj súčasnosť sa vlastne odvíja od tejto dominanty mesta.

Mesto Modrý Kameň dostalo pomenovanie po rovnomennom hrade Modrý Kameň. Pomenovanie takto neharmonizovalo iba s názvom hradu, ale aj so skutočnosťou. V Modrom Kameni bolo kedysi veľa kameňolomov (najväčší v Hrabovom potoku), v ktorých sa lámal kameň modrej farby, zväčša magmatogénne materiály (tufy a tufity, ale aj pieskovce, no tie nemajú modrú farbu).

Existencia osady pod Modrokamenským hradom je doložená rokmi 1278 až 1290 – to už pod konkrétnym menom Keykkew. Roku 1446 sa osada spomína ako Kekkew, počas tureckej okupácie ako Blauenstein i Ikipalanka a roku 1773 sa v listinách objavuje už aj slovenský názov Modrikamen. V okolí je pre Modrý Kameň zaužívané pomenovanie Hrad a pre dobyvateľov Hradčania. Aj samotní Modrokamenčania toto metaforické pomenovanie živia vo svojej slovnej zásobe.

Tabuľka č. 3 - Základné údaje

prvá písomná zmienka	1290
nadmorská výška stredu obce v metroch	240
minimálna výška v m	200

maximálna výška v m	504
počet obyvateľov k 31.12.2001	1 416
výmera v ha v roku 2001	1 963
z toho: poľnohospodárska pôda	556
lesné pozemky	1 289
vodné plochy	7
zastavaná plocha	84

Tabuľka č. 4

Časti mesta
obec sa nečlení na časti

2.2. Demografický vývoj

Počet obyvateľov bol v druhej polovici 19. storočia nízky, približne o tretinu nižší ako koncom tridsiatich rokov. Pri sčítaní obyvateľstva v roku 1869 mal Modrý Kameň 1263 obyvateľov, v roku 1880 len 1085 obyvateľov (dôsledok cholery), v roku 1890 o čosi viac (1193 obyvateľov) a pri sčítaní v roku 1900 približne toľko, čo pred vyššie 30 rokmi a to 1270 obyvateľov. Muselo prejsť ďalších pár krokov, aby sa dosiahol stav z roku 1828, roku 1930 narátali v meste 1556 obyvateľov.

Tabuľka č. 5 – Vývoj počtu obyvateľov podľa rokov

Historický vývoj počtu obyvateľov			
rok	počet obyvateľov	rok	počet obyvateľov
1869	1 263	1950	1 886
1880	1 085	1961	2 009
1890	1 193	1970	1 793
1900	1 270	1980	1 586
1910	1 347	1991	1 374
1921	1 373	2001	1 434
1930	1 556	2004	

Tabuľka č. 6

Pohyb obyvateľstva v roku 2001	
	počet obyvateľov
živonarodení	8
zomrelí	21
prirodzený prírastok (-úbytok)	-13
pristťahovaní	34
vystťahovaní	32
saldo migrácie	2
celkový prírastok (-úbytok)	-11

Tabuľka č. 7

Veková štruktúra v roku 2001	
vek	počet obyvateľov
predproduktívny	235
produktívny	877
poproduktívny	318
nezistený vek	4
index starnutia	135,32
priemerný vek	39,4

2.3. Trh práce

2.3.1. Zamestnanosť

Poloha mesta a pracovné príležitosti v jeho okolí nie sú priaznivé. Koncom 90-tych rokov došlo k útlmu ťažby hnedého uhlia, kde strategický zamestnávateľ Baňa Dolina zamestnával takmer každého obyvateľa mesta. Aj strojárka a poľnohospodárska výroba zaznamenala svoj útlm, resp. úplné zrušenie prevádzok, ktoré zamestnávali podstatnú časť obyvateľstva.

Najväčšími zamestnávateľmi v meste sú:

- INWEX – firma zaoberajúca sa výrobou tyčínok
- SAD, a.s. – autobusová doprava
- Školstvo – Základná škola, Základná umelecká škola, Stredná škola
- MIVIS – stavebná firma
- Lesy SR – štátny podnik
- Služby – obchody
- Niekoľko malých podnikateľov
- Hrad Modrý Kameň – múzeum

2.3.2. Nezamestnanosť

Skutočná nezamestnanosť v meste Modrý Kamení je ovplyvnená sezónnymi prácami a dočasným umiestnením uchádzačov. Vyradení uchádzači z evidencie nie sú nikde evidovaní a tiež výrazne ovplyvňujú mieru nezamestnanosti. Vlastným prieskumom sme zistili, že skutočná nezamestnanosť v meste sa pohybuje priemerne okolo 27,1 %. Celkový počet aktívne činných obyvateľov podľa štatistiky úradu práce k 31.12.2004 je 631 obyvateľov, celkový počet nezamestnaných obyvateľov je 191 z toho disponibilných obyvateľov je 178.

Mesto Modrý Kameň charakterizuje vysoký podiel dlhodobej nezamestnanosti a pokles vytvárania nových pracovných príležitostí. Zaznamenávame rýchle striedanie zamestnaní na dobu určitú, t.j. prebieha polarizácia medzi krátkodobým a dlhodobým trvaním zamestnania.

Rastie počet evidovaných nezamestnaných, ktorí nepracujú viac ako 24 mesiacov, rastúca je aj skupina občanov starších ako 50 rokov, občanov so ZPS a jednou z najviac znevýhodnených skupín na trhu práce v meste Modrý Kameň sú absolventi a mladiství (tab. 11 – 13). Najmä v prípade dvoch posledných kategórií je

situácia nepriaznivá z dôvodu ich obtiažneho umiestnenia na trhu práce. Príčinou je nedostatok pracovných miest a dosiahnutá odbornosť vo vzdelaní.

V meste prevláda niekoľko faktorov, ktoré ovplyvňujú nezamestnanosť. Medzi prioritné patrí nedostatočná infraštruktúra, ktorá bráni vstupu investorov a zároveň tým bráni vytváraniu nových pracovných miest, nedostatočný rozvoj malého a stredného podnikania, strata pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných a ich nízka vzdelanostná úroveň.

Tabuľka č. 8

Trh práce	
nezamestnaní k 30.11.2004	191 /178/
z toho ženy	60
Muži	118

2.4 Ekonomický rozvoj

2.4.1 Obchod, služby:

Po druhej svetovej vojne až do roku 1957 bol Modrý Kameň okresným mestom čomu zodpovedalo aj rozmiestnenie obchodov a služieb na dobrej úrovni.

V ďalších rokoch či to už bolo do roku 1968 keď Modrý Kameň patril pod okres Lučenec a od roku 1968 keď sa stal okresným mestom Veľký Krtíš, postupne úroveň služieb a sieť obchodov upadalo.

Dnes je v Modrom Kameni veľmi nedostatočná sieť služieb a obchodov a obyvatelia využívajú hlavne služby a obchodnú sieť v neďalekom 3 km vzdialenom okresnom meste Veľký Krtíš.

V súčasnej dobe sú v Modrom Kameni nasledovné obchodné predajne:

Potraviny: 4

Poľnohospodárske potreby: 1

Priemyselný tovar: 1

Papiernictvo: 1

Sieť služieb:

Reštaurácia: 1

Pohostinstvá: 2

Cukráreň: 1

Vývarovňa: 1

Oprava elektrospotrebičov: 1

Elektroinštalačné práce: 1

Stavebné práce: 1

2.4.2 Cestovný ruch

Cestovný ruch v Modrom Kameni sa odvíja hlavne od termínov dominanty mesta ktorou je hrad Modrý Kameň.

V tomto objekte, ktorý patrí Slovenskému národnému múzeu je umiestnené múzeum bábkarských kultúr a hračiek. Je to jediné múzeum svojho druhu v SR. Zároveň je tu

umiestnená expozícia zubárskej techniky a národopisné múzeum regionálneho charakteru. Návštevnosť hradu Modrý Kameň je okolo 20 až 30 tisíc návštevníkov za sezónu.

Veľkou nevýhodou Modrého Kameňa je že v meste nie je žiadne ubytovanie ani v hoteloch ani v penziónoch. Vzhľadom k tejto okolnosti je veľmi ťažko udržať turistov v meste Modrý Kameň čo má vplyv aj na rozvoj služieb.

Cestovný ruch sa na tomto území realizuje prevažne v podobe pohybového cestovného ruchu viazaného hlavne na letnú sezónu, pričom hlavné druhy aktivít sú cykloturistika, športové aktivity.

Aktivity, ktoré môžu v najväčšej miere ovplyvniť cestovný ruch mesta, sú vinohradnícke tradície, športovania a v neposlednej miere skutočnosť, že územie nie je doteraz výraznejšie poškodené negatívnymi vplyvmi životného prostredia a má vysokú ekologickú hodnotu.

Ďalšie možnosti rozvoja turistiky sú:

- využitie lokality chráneného územia Modrokamenská lesostep.
- Nachádza sa tu najväčšia lokalita gaštana jedlého na Slovensku.
- Okolie Modrého Kameňa je hornatý terén /možnosti turistiky a horskej cykloturistiky/.
- Nedokončené plážové kúpalisko.
- Gaštanové slávnosti.
- Vínná cesta – so sídlom v Modrom Kameni.

2.4.3 Poľnohospodárstvo

Mesto Modrý Kameň je jedným z posledných v regióne kde bola urobená kolektivizácia a bol tu zriadený SM. Bolo to aj kvôli charakteru územia, ktoré je pomerne kopcovité so zlou bonitou pôdy.

Pôdy v okolí Modrého Kameňa sú vhodné hlavne na pestovanie viniča a ovocia čím bol Modrý Kameň známy aj v minulosti.

V období po rozpade Štátneho majetku sú pôdy v Modrom Kameni väčšinou neobrobené, zarastené burinou a kríkmi.

V poslednom čase boli založené nové vinice a sady ale na pomerne malej výmere. Je možnosť pestovania biopotravín nakoľko oblasť Modrého Kameňa nie je znečisťovaná exhalátmi.

2.5 Inštitúcie a organizácie

V Meste Modrý Kameň sa v minulosti nachádzali viaceré štátne a verejné inštitúcie. Po vzniku okresu Veľký Krtíš všetky tieto inštitúcie prešli do okresného mesta a v súčasnosti sa v meste nachádzajú nasledovné inštitúcie.

Tab. č. 9- Inštitucionálne zabezpečenie

Mesto	Banka	Poist'ovňa	Polícia	Mestská polícia	Pošta	Požiarna zbrojnica	Dom smútku, cintorín
Modrý Kameň	2	0	0	0	1	1	1

Zdroj: MsÚ Modrý Kameň

Tab. č. 10 - Druh a počet neziskových organizácií

Mesto	Dychovka	Divadelný súbor	Futbalový klub	Hokejbalový oddiel	Basketbalový oddiel	Kultúristický oddiel	Šachový oddiel	Poľovnícke združ.	Rybársky zväz	Tanečný súbor	Ženský spevokol	Matica Slovenska	Naša kultúra	Informačné centrum mladých
Modrý Kameň	1	1	1	1	1	-	1	1	0	0	0	1	1	0

2.6 Školstvo a vzdelávanie

Úroveň školstva a vzdelávania v meste Modrý Kameň je pomerne dobrá. V prepočte na obyvateľov až veľmi dobrá.

V Modrom Kameni sme ešte v minulom roku mali **5** školských zariadení no v súčasnom roku po ich zlúčení máme **3**.

Sú to nasledovné zariadenia:

Rok 2003

Základná škola

Materská škola

Základná umelecká škola

Obchodná akadémia

Stredné odborné učilište

2004

Základná škola s materskou školou

Základná umelecká škola

Spojená škola

Najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva majú občania s učňovským vzdelaním, čo sa javí v porovnaní s inými viac rozvinutými regiónmi výhodou pre vytvorenie pracovných miest s potrebou nižšieho stupňa kvalifikácie.

Tab. č. 11 – Školstvo

Školstvo	počet
materské školy	1
deti	35
triedy	2
základné školy 1. - 4. ročník	-
žiaci	-
triedy	-
učitelia	-
základné školy 1. - 9. ročník	1
žiaci	243
triedy	11
učitelia	17
stredné odborné učilištia	-

gymnázia	-
stredné odborné školy	1
špeciálne školy	-
základné umelecké školy	1
jazykové školy - štátne	-
školské jedálne	2
stredoškolské internáty	-

V meste Modrý Kameň je dostatočná sieť materských, základných a stredných škôl (tab. č.11). Celkovú situáciu v oblasti školstva a vzdelávania možno hodnotiť ako priemernú. Organizácia vyučovania je zabezpečená v dopoludňajšej zmene. Personálne obsadenie škôl a školských zariadení vzhľadom na počet žiakov v jednotlivých triedach základných škôl je na dobrej úrovni.

Stav školskej infraštruktúry vzhľadom na rozlohu a počet obyvateľov mesta možno považovať za veľmi dobrú. Materiálno-technické vybavenie je na priemernej úrovni. Rezervy sú v oblasti zateplenia jednotlivých budov, v modernizácii vybavenia škôl a ich školských zariadení. Kapacita škôl (MŠ, ZŠ) zodpovedá súčasným potrebám mesta. Umiestnenie škôl je centralizované skoro do stredu mesta.

Tab. č. 12 - Počet škôl (2004-2005)

Mesto	Materské školy	Základné školy	Združená stredná škola	Cirkevné školy	Gymnázium	Vysoké školy	Umelecké školy	Špeciálne školy
Modrý Kameň	1	1	1	-	0	-	1	0

Zdroj: MsÚ Modrý Kameň

Stav stredného a učňovského školstva je v meste uspokojivý. Počet miest v školách tohto typu plne uspokojuje dopyt na trhu. Okrem Gymnázia majú všetky stredné školy problém s umiestnením absolventov na trhu práce. Vzhľadom na nulový počet nových pracovných miest v regióne je ťažké prispôbiť vzdelávací systém stredných škôl dopytu trhu práce. Stredné školy vychovávajú absolventov pre úrad práce.

Základná jazyková znalosť je u mladej generácie a práve končiacich absolventov dobrá. Stredná generácia a staršia generácia nemá ani základné jazykové znalosti vo svetových jazykoch.

2.7 Sociálna a zdravotná starostlivosť

2.7.1 Zdravotná starostlivosť:

Obsluha obyvateľov mesta na úrovni základných zdravotných služieb je zabezpečená v zdravotnom stredisku kde ordinujú nasledovní lekári:

1./ Všeobecný obvodný lekár pre dospelých celý týždeň

2./ Dorastový lekár	2 x v týždni
3./ Interný lekár	3 x v týždni
4./ Stomatológ	2 x v týždni

Ostatná odborná starostlivosť je zabezpečená v okresnom meste Veľký Krtíš vzdialenom 3 km.

V meste je tiež zriadená lekáreň, kde pacienti dostanú predpísané lieky.

2.7.2 Sociálna starostlivosť:

Mesto Modrý Kameň zabezpečuje sociálnu starostlivosť formou opatrovateľskej služby, kde je na úväzok 2,6 zamestnaných 7 opatrovateľiek a poskytujú opatrovanie 14 odkázaným občanom.

V blízkom okresnom meste je zriadený domov dôchodcov ktorého služby využívajú aj občania Modrého Kameňa.

V meste je tiež klub dôchodcov, ktorý navštevujú starší občania.

2.8 Dopravná a technická infraštruktúra

Nosnou pozemnou komunikáciou, ktorá vedie stredom mesta je cesta II/527, ktorá spája hraničný prechod Slovenské Ďarmoty prechodom okresným mestom Veľký Krtíš mestom Modrý Kameň a pred Zvolenom sa napája na cestu prvej triedy E 57. Vzdialenosť od Veľkého Krtíša k najbližšiemu letisku Sliač je 65 km. Vzdialenosť od hlavného mesta SR - Bratislavy je 225 km. Významná poloha je k Budapešti, kde je vzdialenosť 86 km.

V železničnej doprave najväčší nedostatok spočíva hlavne v tom, že v rokoch 1945 – 1989 sa úplne zabudlo na južný dopravný ťah, ktorý tvorí najkratšie spojenie medzi dvomi metropolitnými oblasťami Slovenska. Železničnú sieť v okrese predstavuje jediná železničná trať začínajúca v meste Veľký Krtíš, ktorá má dĺžku 14 km. Medzi okresmi Veľký Krtíš a Lučenec prechádza v úseku Bušince – Kalonda /16 km/ cez územie Maďarska, z čoho plynie povinnosť platby peňažnej čiastky Maďarsku. Počas minulého obdobia tento problém nevystupoval v plnej miere. Dnes sa však dopravná dostupnosť územia stáva významnou ekonomickou kategóriou a v okrese je jednou z prekážok regionálneho rozvoja. Jestvujúca trať slúži len pre potreby nákladnej dopravy. Osobná železničná doprava bola z dôvodu slabého využitia zrušená.

2.9 Environmentálna kvalita

Mesto Modrý Kameň má vybudovaný vodovod na ktorý je napojených 90% obyvateľov mesta. Ostatní obyvatelia používajú vodu z lokálnych zdrojov.

V roku 1994 sa začala budovať plynofikácia mesta.

Veľkou nevýhodou Modrého Kameňa je že nemá v jednotlivých uliciach vybudovanú kanalizáciu a v celom meste sú žumpy alebo suché WC čo neprispieva k čistote mesta.

Hlavný kanalizačný zberač je vybudovaný do stredu mesta no finančné a geografické podmienky neumožňujú urobiť napojenie jednotlivých ulíc na tento

zberač. Túto skutočnosť bude potrebné v krátkej dobe riešiť a hľadať možnosti na vybudovanie kanalizácie poprípadne systém malých čistiacich staníc v Modrom Kameni.

V Modrom Kameni sa nenachádzajú žiadne väčšie zdroje znečisťovania ovzdušia. Väčšie budovy sú splynofikované, väčšina obyvateľov využíva ako zdroj kúrenia plyn a elektrickú energiu. Malá časť obyvateľov používa ešte na kúrenie tuhé palivo.

Najväčším zdrojom hluku v meste je komunikácia II/527 kde hluk spôsobujú prechádzajúce autá.

Čo sa týka zelene môžeme konštatovať že mesto Modrý Kameň je najzelenšie mesto na Slovensku nakoľko stromy sú po celom meste a v okolí sú rozsiahle lesy.

2.10 Kultúra a šport

Kultúrny život v meste mal vždy tradíciu a pri rôznych akciách sa tu stretávali občania pravidelne. Najznámejšími kultúrnymi akciami boli:

Stretnutie mládeže spojené so spevákou súťažou Zlatý erb mesta Modrý Kameň
Stretnutie rodákov.

Kultúrne akcie organizované pri významných výročiach.

Po roku 1992 sa obohatil kultúrny život v Modrom Kameni o akcie, ktoré sa po zriadení múzea bábkarských kultúr a hračiek začali usporadúvať aj na dovtedy uzatvorenom hrade Modrý Kameň.

Tu je potrebné vyzdvihnúť rôzne akcie ako:

- výstavy
- vernisáže
- koncerty
- sobášne na hrade
- Nočné výstupy na hrad Modrý Kameň
- Vianoce na hrade a mnohé ďalšie

Ku kultúrnemu životu v meste prispievajú aj ďalšie inštitúcie pôsobiace v meste ako napríklad:

- Mestská knižnica
- Dychová hudba Hradčianka
- ZUŠ
- ZPOZ
- ZŠ

Tab. č. 13 – Infraštruktúra – podpora kultúry a cestovného ruchu

Mesto	Kultúrny dom	Pamätne miesta	Múzeum	Knižnica	Klub dôchodcov	kresťanskej	Kostol	Hrad	Kaštieľ	Kaplnka	Božie múky	Galéria kino	Farský úrad	Sochy	Kúrie	Parky	Chrán.	Územia chránené	strom	Archeol.	Náleziská techn.	Pamiatky	Významné hroby
Modrý Kameň	1	1	-	1	1	2	1	1	1	1	-	1	1	1	-	2	1	-	-	-	-	-	

Zdroj: MsÚ Modrý Kameň

V meste Modrý Kameň je bohatá tradícia rôznych športových klubov a športových akcií. Najpopulárnejším a najstarším športom v Modrom Kameni je futbal. V súčasnosti pôsobia u nás dva futbalové družstvá a to: FK ZAEL Modrý Kameň – dospelí ktorí hrajú V. ligu a družstvo dorast, ktoré hrá tiež IV. Ligu. Spolu cca 70 aktívnych hráčov.

Je tu vybudované futbalové ihrisko, kde prebiehajú futbalové zápasy dorastu a dospelých. V tomto roku budeme budovať druhú trávnatú tréningovú plochu ktorú budú môcť využívať na svoje aktivity aj verejnosť. Veľmi nevyhovujúce v tomto peknom objekte sú šatne, ktoré by bolo potrebné rekonštruovať alebo postaviť nové.

V meste tiež veľmi aktívne pôsobí športový klub 3M, ktorý združuje nasledovné oddiely:

- hokejbal
- rekreačný basketbal
- kondičnú kulturistiku

Z uvedených oddielov je najaktívnejší hokejbalový oddiel ktorý má dva družstvá:

- dospelý cca 20 hráčov
- žiaci cca 22 hráčov

Oba družstvá hrajú okresnú ligu v hokejbale kde dosahujú veľmi dobré výsledky. V tomto roku budeme budovať hokejbalové ihrisko, ktoré bude v zime slúžiť ako prírodná ľadová plocha s možnosťou korčuľovania pre verejnosť.

Ďalej sa v meste nachádza novootvorená športová hala pri SOU a telocvičňa pri ZŠ.

Tieto sú pravidelne využívané na rôzne športové akcie ako sú basketbalové turnaje, stolnotenisové turnaje, futbalové turnaje ako i tréningy a pohybové aktivity pre verejnosť.

V meste pôsobí i šachový oddiel ktorý hrá okresnú súťaž a v súčasnosti združuje 8 aktívnych hráčov.

Horšia situácia v športovaní je pre zimné športy kde chýba technické vybavenie.

Tab. č. 14 – Možnosť športových aktivít

Mesto	Futbalové ihrisko obyvateľstva	Telocvičňa	Krytá plaváreň	Tenisový kurt	Strelnica	Squashová hala	Fitness centrum	Kolkáreň
Modrý Kameň	2	2	0	0	-	-	0	0

Zdroj: MsÚ Modrý Kameň

2.11 Bývanie, ochrana a bezpečnosť

2.11.1 Bývanie

Bývanie a jeho úroveň patria k dôležitým aspektom celkových životných podmienok obyvateľstva. Byt neplní len materiálnu funkciu prirodzených potrieb rodiny ako základnej jednotky spoločnosti, ale zároveň je výraznou zložkou kultúrneho štandardu a v nemalej miere aktívne pôsobí na regeneráciu ľudí.

V meste Modrý Kameň v podstate celá kapacita bytového a domového fondu spočíva na domovom fonde v osobnom vlastníctve fyzických osôb.

Nachádzajú sa tu len dve 9 b. j., jedna 6 b. j. a jeden polyfunkčný dom s 3 b. j., ktoré sú všetky vo vlastníctve fyzických osôb.

V meste sú to väčšinou staršie domy, ktoré boli postavené začiatkom 20 storočia čomu zodpovedá i štandard ich vybavenia.

V meste nie je ani jeden nájomný byt.

Ukazovatele úrovne bývania na základe sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001:

Priemerný počet :

- trvale bývajúcich osôb na trvale obývaný byt	2,9
- m2 obytnej plochy na 1 trvale obývaný byt	60,7
- obytných miestností na 1 trvale obývaný byt	3,43
- m2 obytnej plochy na 1 osobu	20,4

Podiel trvale obývaných bytov vybavených (%):

- ústredným kúrením	50
- automatickou práčkou	55,3

Úroveň bývania je jednou zo základných charakteristík životnej úrovne občanov mesta. Jej vývoj úzko súvisí s rastom počtu obyvateľstva, jeho štruktúrou a rozmiestnením. Ovplyvňuje úroveň reprodukcie pracovných síl, pôsobí na celkový životný štýl obyvateľstva.

Jedným zo základných predpokladov na riešenie celkovej nepriaznivej situácie v meste ale i v regióne, kde je nízka ekonomická aktivita obyvateľov, nepriaznivý demografický vývoj s priamym dopadom na jeho vekovú štruktúru, je vytvorenie podmienok na bývanie.

Z uvedených dôvodov mesto Modrý Kameň pripravuje výstavbu nových nájomných bytov s normálnym štandardom.

V strednodobom horizonte sa plánuje výstavba bytového domu s 24 b. j.

Mesto Modrý Kameň bude vytvárať podmienky /kúpa pozemkov, výstavba inžinierskych sietí/ na rozvoj individuálnej bytovej výstavby v lokalite MAJER, prípadne v iných vhodných lokalitách v zhode s územným plánom mesta.

Ďalšou možnosťou je odkupovať a rekonštruovať staršie domy či už na bývanie, alebo ako chalupy na rekreáciu.

2.11.2 Ochrana a bezpečnosť

Mesto Modrý Kameň nemá mestskú políciu a ochranu a bezpečnosť v meste zabezpečuje OO PZ vo Veľkom Krtíši, s ktorým je veľmi dobrá spolupráca. Za obdobie posledných 5 rokov sa v meste nevyskytli vážnejšie prípady porušenia bezpečnosti obyvateľov mesta. Sú len drobné krádeže a dopravné priestupky, ktoré sú priebežne objasňované. Trestná činnosť nemá stúpajúci charakter.

Z dôvodu znižovania počtu priestupkov a kriminality ako i ochrany občanov a majetku, mesto má v pláne do roku 2013 zaviesť v exponovaných lokalitách kamerový systém.

2.12 Manažment a správa mesta

Mestský úrad pozostáva z nasledujúceho počtu pracovníkov

	Pracovný úväzok
Primátor	1
Ekonomka, pokladňa, školstvo, majetok	1
Technický pracovník mesta, CO,BOZP	1
Dane, poplatky, evidencia obyv., matrika	1
Kultúra, knižnica	0,2

V rámci spoločného obecného úradu pre 9 obcí sú ďalší pracovníci:

Personalistka, opatrovateľské	1
Stavebný úrad	0,4

Ďalej sú v meste zamestnaný dvaja pracovníci, ktorí vykonávajú rôzne práce ako napríklad: vývoz smetí

Kurič

Vývoz odpadových vôd

Drobné stavebné práce

Opatrovateľská služba	2,4
-----------------------	-----

Celkové príjmy mesta sú rozpočtované na rok v sume 18 800 000 Sk., vrátane školstva a prenesených kompetencií so štátnej správy.

Mesto hospodári s vyrovnaným rozpočtom.

Úverové zaťaženie mesta je minimálne cca 0,8 mil. Sk

3. SWOT analýza mesta Modrý Kameň

Silné stránky

- Staré historické mesto
- Vhodné prázdne historické objekty vhodné na rozvoj cestovného ruchu
- Atraktívne prírodné prostredie (možnosť horskej turistiky, cykloturistiky)
- Pomerne suchá klíma a dostatok slnečných dní v roku – vhodné podmienky na turistiku
- Hrad Modrý kameň (jediné bábkárske múzeum v SR, múzeum zubárskej techniky)
- Vysoká návštevnosť hradu

- Kalvária s pekným výhľadom
- Najväčšia lokalita gaštana jedlého v SR
- Chránené územie – lesostep
- Čisté ovzdušie, bez exhalátov
- Dobré podmienky na pestovaním bioproduktov a ovocia
- Nízka kriminalita v meste
- Biovinohrady (pestovanie biovína)
- Tradícia ovocinárstva
- Dostatok dreva
- Tyčinkáreň
- Dobrý manažment škôl
- Dobré podmienky pre športové vyžitie
- Dobré podmienky pre kultúrne vyžitie
- Dostatok príležitostí pre voľnočasové aktivity detí
- Folklór
- Plynifikácia a vodovod
- Dobrá dostupnosť k letiskám a Dunaju (letecká a vodná doprava)
- Pramene teplej vody
- Ponuka vhodných priestorov na výstavbu rodinných domov a stavbu chat
- Vybavenie IT - počítače, Internet – školy, MsÚ
- Dobrá štruktúra zdravotných služieb
- Nízka zadĺženosť mesta

Slabé stránky

- Chýbajúca kanalizácia
- Nevyhovujúce staré vodovodné potrubie
- Pitná voda obsahujúca nežiadúce látky
- Nevyhovujúci stav studní (kapacitne nevyhovujúce studne)
- Nevyhovujúci stav miestnych komunikácií
- Nevyužívajú sa dostatočne prírodný potenciál – teplé pramene
- Hrad a múzeum sa využívajú len sezónne – v objektoch nie je kúrenie
- Lokalizácia mesta mimo hlavných dopravných trás (má vplyv na prílev kapitálu)
- Zlé autobusové spojenie (Veľký Krtíš, Modrý Kameň)
- Prevažujúci počet obyvateľov v poproduktívnom veku
- Odchod mladých ľudí z mesta
- Nízka pôrodnosť
- Majetkovo nevysporiadané pozemky
- Nezamestnanosť Rómov, starších občanov a absolventov
- Kamenistá a hlinitá pôda, nevhodná pre pestovanie obilnín
- Veľká časť pôdy je neobrobená a zaburinená
- V meste nie sú žiadne ubytovacie kapacity, (chýbajúca infraštruktúra pre cestovný ruch)
- Nefungujúce kúpalisko
- Neexistencia 3. sektora
- Domácnosti nie sú napojené na ČOV
- Slabá propagácia mesta
- Chýbajúce služby (obuvník, čistiareň a pod.)
- Sťahovanie sa rómskeho obyvateľstva z iných regiónov Slovenska do opustených domov
- Zlé dopravné spojenie
- Chýbajú chodníky v meste

- Zlé vzťahy vlastníkov majiteľov gaštanov
- Nevyhovujúca prístupová cesta do mesta
- Chýbajú doplnkové služby pre CR – cyklotrasy, náučné a horské chodníky, požičovňa bicyklov
- Nevyužíva sa prírodný potenciál - lesostep

Príležitosti

- Rozvoj možností cestovného ruchu
- Rastúci záujem o bioprodukty a agroturistiku
- Potenciálny záujem investora o pramene teplej vody (sú v hĺbke 800 až 1000m – je to drahé)
- Záujem o výstavbu rodinných domov v tichom a zdravom prostredí
- Možnosť využiť prostriedky zo štrukturálnych fondov
- Záujem potenciálneho investora o nevyužívané budovy
- Projekt Vínnnej cesty
- Partnerská spolupráca a výmena skúseností s okolitými obcami
- Vybudovanie rýchlostnej komunikácie na juhu Slovenska Nové Zámky smerom na Levice, Šahy
- Cezhraničná spolupráca
- V spolupráci s blízkymi obcami možnosti komplexnej, celoročnej ponuky služieb v cestovnom ruchu

Ohrozenia

- Kvalita infraštruktúry v regióne
- Zlé dopravné spojenie medzi mestami Zvolen, Banská Bystrica a Modrým Kameňom
- Koncepcia železníc
- Konkurencia v kvalite a rozsahu služieb vo V. Krtíši
- Koncepcia financovania a priority podpory v regióne

4. Analýza problémov

Realizačný projektový tím v spolupráci s občanmi mesta a mestským zastupiteľstvom identifikovali tieto okruhy problémov v meste Modrý Kameň :

1. Vysoká miera nezamestnanosti a nízke príjmy obyvateľov mesta Modrý Kameň

následky:

- odchod mladých ľudí z mesta

- prevažujúci počet obyvateľov v poproduktívnom veku
- sťahovanie sa rómskeho obyvateľstva z iných regiónov Slovenska do opustených domov
- zhoršujúca sa veková a ekonomická skladba obyvateľstva
- zhoršovanie ekonomiky mesta M. Kameň
- zaostávanie a prehlbovanie regionálnych rozdielov

príčiny:

- ťažko umiestniteľní absolventi SŠ
- štruktúra SŠ odborov plne nezodpovedá potrebám na trhu práce
- nevyhovujúca spolupráca škôl s potenciálnymi zamestnávateľmi
- nízka vzdelanostná úroveň dlhodobo nezamestnaných
- neexistujúci systém celoživotného vzdelávania
- nízka spolupráca a kapacita kľúčových partnerov v meste Modrý Kameň
- chýba koncepcia rozvoja MaSP a cestovného ruchu v meste

2. Nevyhovujúci rozvoj MaSP s dôrazom na oblasť cestovného ruchu

následky:

- zhoršovanie ekonomiky mesta M. Kameň
- nevyužíva sa dostatočne prírodný potenciál
- odchod mladých ľudí z mesta
- prevažujúci počet obyvateľov v poproduktívnom veku
- sťahovanie sa rómskeho obyvateľstva z iných regiónov Slovenska do opustených domov
- zhoršujúca sa veková a ekonomická skladba obyvateľstva
- zaostávanie a prehlbovanie regionálnych rozdielov

príčiny:

- nevyhovujúca ponuka a kvalita služieb v CR
- nefungujúce kúpalisko
- hrad a múzeum sa využívajú len sezónne
- chýbajú doplnkové služby pre CR – cyklotrasy, náučné a horské chodníky, požičovňa bicyklov
- v meste nie sú žiadne ubytovacie kapacity, (chýbajúca infraštruktúra pre cestovný ruch)

- slabá propagácia mesta
- chýba koncepcia rozvoja MaSP a cestovného ruchu v meste
- nevyhovujúci rozvoj MaSP v oblasti výroby
- nie sú vytvorené podmienky pre rozvoj MaSP
- zlé vzťahy vlastníkov majiteľov gaštanov
- majetkovo nevysporiadané pozemky
- nízka spolupráca a kapacita kľúčových partnerov v meste Modrý Kameň
- zlé dopravné spojenie
- zlý stav technickej infraštruktúry
- chýbajúce služby (obuvník, čistiareň a pod.)
- štruktúra SŠ dborov plne nezodpovedá potrebám na trhu práce
- nevyhovujúca spolupráca škôl s potenciálnymi zamestnávateľmi
- nízka vzdelanostná úroveň dlhodobo nezamestnaných
- neexistujúci systém celoživotného vzdelávania
- nízka spolupráca a kapacita kľúčových partnerov v meste Modrý Kameň
- chýba koncepcia rozvoja MaSP a cestovného ruchu v meste

3. Zhoršujúca sa kvalita a štruktúra základnej infraštruktúry a služieb pre obyvateľov mesta

následky:

- zhoršujúce sa podmienky pre bývanie v meste Modrý Kameň
- zaostávanie a prehľbovanie regionálnych rozdielov
- nevyužíva sa dostatočne prírodný potenciál

príčiny:

- zlý stav technickej infraštruktúry
- nevyhovujúca prístupová cesta do mesta
- nevyhovujúci stav miestnych komunikácií
- chýbajú chodníky v meste
- domácnosti nie sú napojené na ČOV
- chýbajúca kanalizácia
- pitná voda obsahujúca nežiadúce látky
- nevyhovujúce staré vodovodné potrubie

- nevyhovujúci stav studní (kapacitne nevyhovujúce studne)
- chýbajúce služby (obuvník, čistiareň a pod.)
- zlé dopravné spojenie
- chýba koncepcia rozvoja MaSP a cestovného ruchu v meste
- nízka spolupráca a kapacita kľúčových partnerov v meste Modrý Kameň

5. Strategická časť PHSR mesta Modrý Kameň

Strategický cieľ (plánovacie obdobie 2005 – 2013)

Zlepšiť ekonomické a sociálne podmienky života občanov, zabezpečiť atraktivitu a príťažlivosť mesta Modrý Kameň, tak aby sa zachovalo kvalitné životné prostredie

Priority:

- 1. Rozvoj ľudských zdrojov, (aktívnej politiky zamestnanosti, rovnosti príležitostí a vzdelanostnej úrovne)**
- 2. Ekonomický rozvoj s dôrazom na cestovný ruch**
- 3. Modernizácia základnej infraštruktúry**

Priorita 1: Rozvoj ľudských zdrojov, (aktívnej politiky zamestnanosti, rovnosti príležitostí a vzdelanostnej úrovne)

Opatrenie 1.1 Rozvoj aktívnej politiky trhu práce posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitostí na trhu práce

Aktivity:

- vytvorenie partnerstiev medzi verejnými a neštátnymi subjektami (koncepce, spolupráca)
- organizovať školenia, tréningy a rekvalifikačné kurzy pre nezamestnaných a ohrozených nezamestnanosťou
- vytvárať vzdelávacie programy pre dlhodobo nezamestnaných
- realizovať duálne systémy vzdelávania, prepájajúce teoretickú a praktickú prípravu
- zavádzať aktivity a inovatívne prístupy zacielené na tých, ktorí vstupujú prvý krát na trh práce
- zvýšiť kvalitu ľudských zdrojov rekvalifikáciou nezamestnaných s nízkou kvalifikáciou
- vytvoriť programy pre ťažko zamestnatelných

- zvyšovať vzdelanostnú úroveň obyvateľov z dôrazom na marginalizované skupiny obyvateľstva
- podporovať a vytvárať programy na podporu zamestnanosti znevýhodnených skupín obyvateľov
- tvorba akčných plánov zamestnanosti na všetkých úrovniach a podpora nepretržitého rozvoja partnerských štruktúr na miestnej úrovni
- uľahčenie integrácie mladých ľudí do pracovného procesu
- podporovať aktivity zamerané na odstránenie prekážok rovnosti príležitostí mužov a žien na trhu práce

Opatrenie 1.2 Zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce

Aktivity:

- vzdelávanie v oblasti jazykov a informačných technológií
- podpora spolupráce škôl s potencionálnymi zamestnávateľmi
- propagácia a koordinácia činností vzdelávacích inštitúcií v oblasti celoživotného vzdelávania
- spolupráca zamestnávateľov, Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny so vzdelávacími inštitúciami pri profilácii študijných a učebných odborov
- podpora odborného vzdelávania v oblasti manažérskych a podnikateľských schopností
- podpora odborného vzdelávania pre ľudí zo sociálne znevýhodneného prostredia
- podpora realizácie ďalšieho vzdelávania
- zosúladenie ponuky a dopytu na trhu práce
- podpora inštitúcií poskytujúcich ďalšie vzdelávanie

Priorita 2: Ekonomický rozvoj s dôrazom na cestovný ruch

Opatrenie 2.1 Podpora rozvoja nových a existujúcich podnikov a služieb

Aktivity:

- vzniku nových podnikov a stabilizovanie existujúcich podnikov
- zavádzanie nových technológií (hardver, softvér) v podnikoch
- rekonštrukcie budov, prevádzkových priestorov, podpora poradenských služieb pre MaSP,
- podpora novovzniknutých podnikateľov a živnostníkov vo výrobnom sektore a službách
- rekonštrukcie a modernizácie predajných objektov a nákup technológií a zariadení pre doplnkovú výrobu a spracovanie tradičných materiálov a výrobkov
- vytvoriť podmienky pre vstup domácich a zahraničných investorov
- podpora malých a stredných podnikateľov, ktorí využívajú domáce suroviny (drevo, nerudné suroviny, prírodné zdroje)
- podpora organizovania domácich a medzinárodných workshopov – vytváranie väzieb medzi malým a stredným podnikaním

Opatrenie 2.2 Budovanie a rekonštrukcia infraštruktúry a podpora inovácií

Aktivity:

- budovanie podnikateľských inkubátorov pre podnikateľov
- zavádzanie nových výrobných postupov, inovácií
- podpora projektov na získanie akreditácie a certifikácie doma a v zahraničí

Opatrenie 2.3 Rozvoj medzinárodnej spolupráce a imidžu mesta Modrý Kameň**Aktivity:**

- podpora projektov medzinárodnej spolupráce
- rozvoj cezhraničnej spolupráce s Maďarskom
- zúčastňovať sa na medzinárodných veľtrhoch, obchodných misiách, odborných seminároch a konferenciách
- spracovanie štúdií o medzinárodnom trhu
- budovanie imidžu mesta na základe histórie mesta, polohy mesta (blízkosť maďarskej hranice), využitia prírodných zdrojov

Opatrenie 2.4 Rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu a vidieckej turistiky**Aktivity:**

- rekonštrukcia a modernizácia kultúrnych a historických objektov
- vybudovanie parkovísk, prístupových ciest a inžinierskych sietí
- zriadenie a obnova turistických a informačných kancelárií
- inštalácia medzinárodne uznávaných turistických značení atraktivít cestovného ruchu (kultúrne, technické, historické pamiatky a prírodné atraktivity)
- budovanie a údržba turistických chodníkov a cyklotrás
- prevádzkovanie malých predajných miest pre návštevníkov mesta, s cieľom predaja tradičných výrobkov
- výstavba hygienických zariadení
- výstavba športovo - rekreačných zariadení a areálov
- vybudovanie oddychových zón
- príprava štúdií cestovného ruchu
- výstavba nových zariadení a rekonštrukcie existujúcich zariadení
- kultúrne aktivity – festivaly, kongresy, sympóziá
- modernizácia a výstavba kúpeľných zariadení
- vybudovanie polyfunkčného objektu v cestovnom ruchu
- investície do služieb pre turistov
- vylepšiť propagáciu mesta a budovať marketingové štúdie
- spolupráca mestami mikroregiónu v rámci Euroregiónu Neogradiensis
- vybudovanie areálu pre letné športy a rekreáciu

Opatrenie 2. 5 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu**Aktivity:**

- výstavba a modernizácia zariadení cestovného ruchu (ubytovacie a stravovacie zariadenia, rekonštrukcia a modernizácia kultúrnych, historických a prírodných objektov)
- investovať do prezentácie kultúrnych aktivít (kultúrne podujatia, festivaly, prezentácia národného folklóru, zvykov a tradícií, kongresov a sympózií)

- podpora doplnkových služieb v cestovnom ruchu
- výstavba športovo - relaxačných zariadení a ich vybavenia (kúpele, sauny, fitness centrá, obchody športových potrieb) budovanie zariadení a polyfunkčných objektov cestovného ruchu v kúpeľníctve
- obnova kultúrneho dedičstva a prírodného potenciálu
- účasť podnikateľov na výstavách a veľtrhoch doma a v zahraničí

Priorita 3: Modernizácia základnej infraštruktúry

Opatrenie 3.1 Modernizácia dopravnej a environmentálnej infraštruktúry

Aktivity:

- výstavba nových úsekov ciest najmä na prepojenie k diaľničným sieťam a národným sústavám ciest podľa nového projektu výstavby rýchlostných komunikácií a diaľnic
- výstavba obchvatu mesta
- dokončenie výstavby cestných spojení
- výstavba nových kanalizačných sietí
- podpora aktivít v oblasti odpadového hospodárstva

Opatrenie 3.2 Budovanie lokálnej infraštruktúry

Podopatrenie 3.2.1 – Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry a služieb

Aktivity:

- budovanie a rozvoj školskej, zdravotníckej, sociálnej a kultúrnej infraštruktúry
- znižovanie energetickej náročnosti prevádzky budov
- rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia
- vypracovanie programovej ponuky a koncepcie kultúrnych podujatí v meste
- vypracovanie programovej ponuky a koncepcie športových podujatí v meste

Podopatrenie 3.2.2 – Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti

Aktivity:

- dobudovanie fyzickej infraštruktúry umožňujúcej prístup k informáciám a službám
- využitie internetu na podporu a rozvoj regiónu
- zvyšovať povedomie o informačnej spoločnosti

Podopatrenie 3. 2. 3 – Budovanie a rozvoj inštitucionálnej infraštruktúry v oblasti regionálnej politiky

Aktivity:

- vytvoriť sieť ktorá by umožňovala výmenu informácií, skúseností, odporúčaní a postupov medzi verejnými subjektami, podnikateľmi a neziskovými organizáciami
- budovanie rozvojových organizácií
- tvorba partnerstiev

- tvorba stratégií, koncepcií a plánov miestneho a regionálneho rozvoja za účelom vyváženého hospodárskeho a sociálneho rozvoja
- spracovanie štúdií, analýz, posudkov k príprave stratégií

Podopatrenie 3. 2. 4 – Zlepšenie kvality života občanov a skvalitnenie služieb

Aktivity:

- zlepšiť kvalitu služieb v zdravotníckych zariadeniach a v zariadeniach sociálnych služieb, v súlade s reálnymi potrebami poskytovania komplexných služieb
- poskytovanie preventívnych opatrení vzhľadom na drogové závislosti, kriminalitu a na nepriaznivý demografický vývoj
- podpora inštitucionálneho rozvoja MVO na uvedené oblasti
- podpora tvorivých a vzdelávacích aktivít voľného času
- podpora sociálneho poradenstva a prevencie ako nástroja na predchádzanie vzniku a prehlbovanie sociálnej núdze

6. Inštitucionálna a legislatívna úroveň regionálneho rozvoja

6.1 Rámec opatrení vlády

Podpora regionálneho rozvoja ako významného zdroja pracovných príležitostí je v EÚ považovaná za jeden zo základných prvkov politiky hospodárskej a sociálnej súdržnosti. Jej cieľom je trvalo odstraňovať príčiny hospodárskych a sociálnych rozdielov v rozvoji jednotlivých regiónov a napomáhať postupnému vyrovnávaniu rozdielov v ekonomickej sile regiónov a v životnej úrovni ich obyvateľov.

Štrukturálna a regionálna politika je dlhodobou cieľovo zameraná na vytváranie predpokladov pre racionálne využívanie zdrojov a harmonické usporiadanie všetkých hospodárskych i sociálnych funkcií sídiel a regiónov, vyvážený

hospodársky a sociálny rozvoj ,ako aj ekologickú rovnováhu územia a ochranu životného prostredia.

V Slovenskej republike verejná správa pôsobí a bude naďalej pôsobiť v tzv. oddelenom modeli (štátna správa a nezávislá územná a miestna samospráva).

Vzťahy medzi orgánmi štátu, krajskou samosprávou, obcami a podnikateľskými a mimovládnyimi organizáciami sa budú riadiť na báze vzájomnej spolupráce (**princíp partnerstva**).

V zmysle zákonov súvisiacich s procesom decentralizácie a modernizácie verejnej správy prešla od 1. 1. 2002 časť kompetencií z orgánov štátnej správy na samosprávnú úroveň, vrátane kompetencií v oblasti regionálneho rozvoja.

7.2 Oblasť legislatívy

V tejto časti sú legislatívne a právne normy ktoré majú za cieľ podporu podnikania a ekonomické oživenie regiónov.

Podľa § 4 **Zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov** (zákon o samosprávnych krajoch) samosprávny kraj pri výkone samosprávy sa stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov. Pritom najmä na úseku regionálneho rozvoja:

- a) zabezpečuje tvorbu a plnenie programu sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja územia samosprávneho kraja,
- b) vykonáva plánovacie činnosti týkajúce sa územia samosprávneho kraja,
- c) účelne využíva miestne ľudské, prírodné a iné zdroje,
- d) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov samosprávneho kraja a rozvoja samosprávneho kraja,
- e) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje svoje rozpočtové a príspevkové organizácie a iné právnické osoby podľa osobitných predpisov,
- f) spolupracuje s obcami pri tvorbe programov sociálneho a ekonomického rozvoja obcí,
- g) podieľa sa na riešení problémov, ktoré sa týkajú viacerých obcí na území samosprávneho kraja,
- h) rozvíja spoluprácu s územnými celkami a s orgánmi iných štátov,
- i) vykonáva ďalšie pôsobnosti ustanovené osobitnými zákonmi.

Podľa § 5 **Zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov** (zákon o samosprávnych krajoch) samosprávny kraj môže v rozsahu svojej pôsobnosti spolupracovať s územnými a správnymi celkami alebo s úradmi iných štátov vykonávajúcimi regionálne funkcie.

Na základe § 16 **Zákona č. 351/2004 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja** samosprávny kraj na všeobecný rozvoj svojho územia a zabezpečenie potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy najmä:

- a) vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu hospodárskeho

rozvoja a sociálneho rozvoja územia samosprávneho kraja, prípadne jeho častí, podieľa sa na ich uskutočňovaní

b) vypracúva regionálny operačný program v spolupráci s ďalšími samosprávnymi krajinami, vytvárajúcimi štatistickú územnú jednotku na úrovni druhého stupňa, podieľa sa na jeho uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocuje jeho plnenie,

c) spolupracuje s ministerstvom a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy na príprave národného plánu, na príprave sektorových operačných programov, spolupracuje s príslušným ústredným orgánom štátnej správy a s ostatnými sociálno - ekonomickými partnermi, podieľa sa na pravidelnom vyhodnocovaní ich plnenia,

d) zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj a sociálny rozvoj na území samosprávneho kraja,

e) obstaráva a schvaľuje jednotlivé rozvojové projekty regionálneho charakteru, podieľa sa na ich uskutočňovaní a vyhodnocuje ich plnenie, vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť,

f) vypracúva, schvaľuje a vyhodnocuje plnenie jednotlivých programov medzinárodnej spolupráce na regionálnej úrovni a podieľa sa na ich uskutočňovaní ,

g) pravidelne monitoruje a hodnotí rozvoj územia samosprávneho kraja a pravidelne vypracúva správy o hospodárskom rozvoji a sociálnom rozvoji samosprávneho kraja,

h) zabezpečuje prostriedky v rozsahu svojej pôsobnosti na odstraňovanie nežiadúcich rozdielov na území samosprávneho kraja,

i) zabezpečuje vzájomnú spoluprácu s ďalšími samosprávnymi krajinami a rozvoj spolupráce s územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov vykonávajúcimi regionálne funkcie pri výkone samosprávy,

j) môže zriaďovať právnické osoby na podporu regionálneho rozvoja územia samosprávneho kraja, najmä agentúry pre regionálny rozvoj,

k) vedie evidenciu programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obcí,

l) plní ďalšie úlohy ustanovené osobitnými zákonmi.

V nadväznosti na vyššie citované zákony a ich ustanovenia Banskobystrický samosprávny kraj vypracoval **Program hospodárskeho, kultúrneho a sociálneho rozvoja BBSK**, ktorý obsahuje :

- súhrnnú analýzu sociálno-ekonomickej situácie
- priority a ciele ekonomického, kultúrneho a sociálneho rozvoja

Program je spracovaný do úrovne 5 globálnych cieľov a opatrení :

1. Ľudské zdroje
2. Ekonomický rozvoj
3. Doprava a telekomunikácie
4. Životné prostredie
5. Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Odbornú a konzultačnú pomoc zabezpečovala írsky spoločnosť Enterplan.

Podrobné informácie o Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja sú na webovej stránke BBSK www.vucbb.sk.

7. Oblasť inštitucionálnej podpory

7.1 Národná úroveň

V súvislosti s transponovaním celej potrebnej legislatívy Európskej únie do práva Slovenskej republiky sa stáva kľúčovou otázkou schopnosť garantovať implementáciu *acquis communautaire* a jej vymáhateľnosť. Je preto potrebné posilniť administratívne kapacity v oblasti regionálneho rozvoja s cieľom efektívne využívať programy zo štrukturálnych fondov EÚ.

Regionálny rozvoj je od 1.12.1999 v kompetencii Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Ministerstvo spolupracuje s ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy. V roku 1999 bol zriadený orgán pre všeobecnú koordináciu regionálneho rozvoja - Rada vlády SR pre regionálnu politiku (v súčasnosti Rada vlády SR pre regionálnu politiku a dohľad nad štrukturálnymi operáciami) pod vedením podpredsedu vlády SR pre ľudské a menšinové práva a regionálny rozvoj. Medziministerské prepojenie je zabezpečené prostredníctvom Výboru pre štrukturálne fondy EÚ a Kohézny fond, ktorého úlohou je zabezpečovať využívanie týchto fondov v SR a koordinovať proces tvorby Národného rozvojového plánu a Stratégie SR pre KF na roky 2007 - 2013. Výbor nadväzuje na aktivity a úlohy Prípravného výboru pre štrukturálne fondy EÚ a je tiež zodpovedný za koordináciu úloh jednotlivých rezortov v procese čerpania prostriedkov zo štrukturálnych fondov.

7.2 Krajská úroveň

Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK) má na výkon kompetencií v oblasti regionálneho rozvoja zriadený odbor regionálneho rozvoja, v rámci ktorého pôsobia referáty analýz, prognóz a programov regionálneho rozvoja, referát manažmentu a cestovného ruchu, referát územného plánovania.

Za účelom podpory rozvoja regiónov a ich ekonomického oživenia sú na Slovensku vytvorené odborné inštitúcie, ktoré sa zaoberajú regionálnym rozvojom. Keďže ide o pomerne značný počet inštitúcií so širokým záberom činností, v tejto časti je uvedená len ich stručná charakteristika a kontakt, kde je možné získať viac informácií.

7.3 Inštitúcie zodpovedné za realizáciu regionálnej politiky

ARVI - Agentúra pre rozvoj vidieka - je príspevková, nezisková organizácia, ktorej poslaním je podporovať aktivity trvalo udržateľného, vyváženého sociálno - ekonomického rozvoja vidieckych sídiel, tvorbu zamestnanosti a dodatočných príjmov pre vidiecke obyvateľstvo, pomáhať obciam pripravovať a realizovať projekty v týchto oblastiach a asistovať potencionálnym a existujúcim podnikateľským subjektom na vidieku v ich činnosti.

Kontakt:

Agentúra pre rozvoj vidieka, Akademická ul. 4
949 01 Nitra
tel.: 037/6537259, www.arvi.uvtip.sk

NARMSP - Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania vznikla

spoločnou iniciatívou programu Európskej únie PHARE a vlády SR.

Hlavným cieľom agentúry je iniciovať rozvoj a rast existujúcich a novozaložených malých a stredných podnikov. Agentúra zabezpečuje koordináciu všetkých aktivít na podporu malého a stredného podnikania v SR, vrátane finančných na medzinárodnej, národnej a lokálnej úrovni.

Kontakt:

NARMSP, Prievozská 30

821 05 Bratislava

tel.: **02/53417328, 53417333**,

ww.nadsme.sk

Podnikateľské inovačné centrá (BIC) a Regionálne poradenské a informačné centra

(RPIC) - podporujú hospodársky rozvoj na regionálnej úrovni prostredníctvom rozvoja malého a stredného podnikania. Ich dominantnou úlohou je poskytovať komplexné služby pre sektor malých a stredných podnikateľov v jednotlivých regiónoch Slovenska, v prípade BIG sa aktivity sústreďujú predovšetkým na podporu podnikateľov s inovatívnym zameraním.

V súčasnosti sieť BIG pozostáva z BIG v Bratislave, Prievidzi, Spišskej Novej Vsi, Košiciach a Banskej Bystrici. Štruktúru RPIG tvorí 12 centier rovnomerne rozmiestnených po celom území Slovenska. Činnosť týchto inštitúcií je koordinovaná Národnou agentúrou pre podporu malého a stredného podnikania.

Kontakt:

BIC, Rudohorská 33

974 11 Banská Bystrica

tel. **048 / 417 55 22**

SZRB - Slovenská záručná a rozvojová banka - bola založená Ministerstvom financií v r. 1991. Je štátnym peňažným ústavom s osobitným poslaním zameraným na podporu financovania malých a stredných podnikateľov. Jedinečnosť postavenia

ZRB v systéme podpory malého a stredného podnikania spočíva v poskytovaní bankových záruk na bankové úvery, čím podstatne znižuje riziko komerčných bánk a umožňuje podnikateľovi realizovať podnikateľský zámer. Ďalšou formou podpory je poskytovanie nenávratných finančných príspevkov na úhradu časti úrokov alebo časti oprávnených nákladov, t.j. nákladov vynaložených na investičnú časť projektu (*Program podpory rozvoja cestovného ruchu SR Č. 5*) a poskytovanie úverov pre malých a stredných podnikateľov.

Kontakt:

SZRB, Štefánikova 27

814 99 Bratislava

tel.: **02/57292111**, **ww.szrb.sk**

SARIO - Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu je akciová spoločnosť, poskytujúca komplexné poradenské a investorské služby. Jej hlavnou úlohou je podporovať vstup zahraničného kapitálu na Slovensko a vytvárať v zahraničí pozitívny obraz o Slovensku ako krajiny s atraktívnym investičným prostredím.

Kontakt:

SARIO, Drieňová 3

821 01 Bratislava tel.:

02/48209311, **ww.sario.sk**

SOPK - Slovenská obchodná a priemyselná komora bola zriadená zákonom SNR

Č. 9/192 Zb. ako verejnoprávna inštitúcia. Členmi komory sú právnické a fyzické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť okrem odvetvia poľnohospodárstva a potravinárstva. SOPK zastupuje a koordinuje spoločné záujmy svojich členov v podnikateľskej činnosti v tuzemsku i zahraničí, poskytuje im služby. Na Slovensku funguje sieť regionálnych komôr.

Kontakt:

Úrad SOPK, Gorkého 9
816 03 Bratislava tel.:
02/54433291, www.sopk.sk

Integrovaná sieť regionálnych rozvojových agentúr SR - na strednom Slovensku pôsobí Krajská regionálna rozvojová agentúra (KRRR), ktorá pripravuje a koordinuje programy a projekty regionálneho rozvoja v BBSK.

Kontakt:

KRRR, Horná 54
975 90 Banská Bystrica
www.krabb.sk

Slovenská agentúra životného prostredia – odborná organizácia v oblasti životného prostredia

Kontakt:

SAŽP, Tajovského 28
975 90 Banská Bystrica
048/ 471 37 31, www.sazp.sk

CVNO - Centrum vzdelávania neziskových organizácií – poskytuje alternatívne formy vzdelávania založené na moderných európskych princípoch, so špecifickým zameraním na projekty a projektovú činnosť.

Kontakt:

CVNO, Tajovského 51
974 01 Banská Bystrica
048 / 413 37 811 www.cvno.sk

VOKA – Vidiecka organizácia pre komunitné aktivity je sieťou členských organizácií a jednotlivcov zaoberajúcich sa rozvojom vidieka

Kontakt:

VOKA, Nám. Š. Moyzesa 4
974 01 Banská Bystrica
048 / 415 16 91, www.voka.sk

OBEO - Obchodno-ekonomické oddelenia pri zastupiteľských úradoch SR v zahraničí. Obchodní radcovia napomáhajú pri nadväzovaní kontaktov a obchodných stykov, získavajú pre firmy zo SR cenné informácie o trhu v danom teritóriu, prípadne informujú miestne podnikateľské kruhy o investičných a obchodných príležitostiach na Slovensku. Taktiež sa zapájajú aktívne do rôznych propagačných akcií a výstav. V súčasnosti má SR sieť 55 obchodných radcov v 47 krajinách. Informácie a kontakty na konkrétne OBEO možno získať na Ministerstve hospodárstva SR, na sekcii dvojstranných obchodných vzťahov, na tel. č. 02/4854 2113.

7.4 Oblasť podporných programov pre sociálno – ekonomický rozvoj

Ciele štrukturálnych fondov:

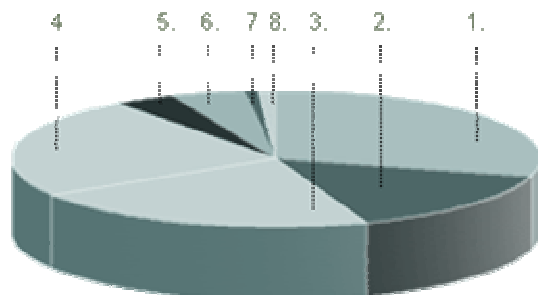
Cieľ 1. - Zníženie zaostávania v rozvoji (týka sa najmä regiónov, kde úroveň HDP na obyvateľa nedosahuje 75 % priemeru HDP EÚ - teda aj všetkých regiónov Slovenska na úrovni NUTS II okrem Bratislavy)

Cieľ 2. - Podpora rekvalifikácie na nové pracovné zaradenie, ktorá sa týka priemyselných zón, vidieckych oblastí, oblastí závislých na rybolove a krízových mestských štvrtí

Cieľ 3. - Nová stratégia zlepšovania ľudských zdrojov nad rámec cieľa 1, úzko spojená s národnými plánmi zamestnanosti, takisto slúži ako referenčný rámec pre všetky aktivity v prospech rozvoja ľudských zdrojov.

Štrukturálne fondy

Rozvojové programy SR na obdobie 2004 - 2006

Alokácia prostriedkov zo ŠF a štátneho rozpočtu SR

1.
OP Základná infraštruktúra
573 miliónov EUR

2
SOP Priemysel a služby
301 miliónov EUR

3.
SOP Ľudské zdroje
426 miliónov EUR

4.
SOP Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka
466 miliónov EUR

5.
JPD Cieľ 2 Bratislavský región
78 miliónov EUR

6.
JPD Cieľ 3 Bratislava
86 miliónov EUR

7.
[Interreg III](#)

8.
EQUAL

A/ Európsky fond regionálneho rozvoja ERDF, ktorý financuje (pre regióny spadajúce pod cieľ 1. a 2)

- investície do výroby (spojené s tvorbou/udržaním pracovných miest)
- investície do infraštruktúry
- rozvoj vnútorného potenciálu
- technická podpora

B/ Európsky sociálny fond ESF, ktorý financuje rozvoj ľudských zdrojov a podporu zamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce, rovnosti možností v prístupe na trh práce, odborného vzdelávania a pod.

C/ Európsky poľnohospodársky garančný a vyrovnávací fond EAGGF, ktorý je zameraný na podporu rozvoja vidieka a poľnohospodárstva, na prispôsobovanie sa poľnohospodárskych štruktúr

D/ Finančný nástroj na vyrovnávanie v rybolov FIG

Okrem štrukturálnych fondov bude ako nástroj financovania slúžiť **Kohézny fond**, ktorý sa bude využívať na financovanie projektov životného prostredia a dopravnej infraštruktúry v krajinách s priemerom HDP na obyvateľa nižším ako 90 % priemeru EÚ.

V súčasnom období v rámci podpory rozvoja podnikania majú slovenské podnikateľské subjekty možnosť využívať ešte finančné prostriedky plynúce z rozvojových predvstupových fondov EÚ (Phare – grantové schémy) určené na program

pomoci kandidátskym krajinám na prístup do EÚ.

V programovacom období EÚ 2004 až 2006 je možné čerpať finančné prostriedky z Iniciatív Spoločenstva IS

IS EQUAL - jej základným poslaním je vytvoriť podmienky a poskytnúť priestor na hľadanie ktorého cieľom je rovnosť príležitostí uzávierka výzvy trojročných projektov bola 15. 11. 2004

IS INTERREG III – A v programe sa stalo riadiacou jednotkou Maďarsko. Program financuje cezhraničné projekty s Ukrajinou a Maďarskom v oblasti cezhraničnej sociálnej a ekonomickej spolupráce a budovania cestnej infraštruktúry.

V programovacom období EÚ 2004 až 2006 môžeme čerpať finančné prostriedky z Iniciatív Spoločenstva IS

Bližšie informácie nájdete na webovej stránke Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja (MVRR SR) a Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja (ÚBBSK):
<http://www.strukturalnefondy.sk> a <http://www.vucbb.sk>

7.5 Ďalšie podporné programy

Okrem fondov EÚ sú v súčasnosti k dispozícii na Slovensku aj ďalšie podporné programy v oblasti rozvoja cestovného ruchu a podpory podnikania, ktoré spravujú úrad práce, Ministerstvo hospodárstva a ďalšie inštitúcie.

Program podpory rozvoja cestovného ruchu v Slovenskej republike

Cieľom Programu podpory rozvoja cestovného ruchu v Slovenskej republike je formou poskytovania nenávratných finančných príspevkov prispieť k zvýšeniu kvality, rozsahu a k zlepšeniu štruktúry ponuky služieb cestovného ruchu v Slovenskej republike.

Program vyhlasuje Ministerstvo hospodárstva SR. Vykonávateľom Programu je Slovenská záručná a rozvojová banka.

Podpora z programu je určená pre malých a stredných podnikateľov, ktorí:

- podnikajú v odvetví cestovného ruchu v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka č.513/1991 Z. z. a v znení neskorších predpisov,
- sú prevádzkovateľmi podporovaného zariadenia a je predpoklad perspektívnosti ich činnosti v predmetnom zariadení,
- zamestnávajú v čase podania žiadosti menej ako 50 zamestnancov (malý podnikateľ) alebo menej ako 250 zamestnancov (stredný podnikateľ),
- sú ekonomicky nezávislí,
- neprekračujú limit stanovený príslušnými kritériami § 10 zákona Č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci.

Štátna pomoc má charakter dotácie poskytnutej formou nenávratného finančného príspevku po preukázaní oprávnených nákladov použitých v zmysle zamerania projektov stanoveného v Programe. Oprávnenými nákladmi sa pre účely Programu rozumie cena obstarania hmotného investičného majetku podľa definície v Zákone o účtovníctve Č. 563/1991 Z. z.

Výška finančného príspevku môže byť najviac vo výške 25 % oprávnených nákladov.

Štátna pomoc je určená pre podnikateľov, ktorí výstavbou nových alebo rekonštrukciou a modernizáciou starších objektov vytvoria na území Slovenskej republiky minimálne jednu z nasledovných aktivít:

- ubytovacie zariadenie alebo kemping zaradený do kategórie a triedy v zmysle platnej

kategorizácie okrem ubytovania v súkromí; možné je akceptovať ubytovanie v súkromí nachádzajúce sa v objekte kultúrnej pamiatky zapísanej v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok,

- stravovacie zariadenie zaradené do kategórie a skupiny (v zmysle platnej kategorizácie), ktoré sa nachádza priamo v objekte ubytovacieho zariadenia, alebo samostatné zariadenie v mieste sústredeného pohybu turistov; zo štátnej pomoci je vylúčené odbytové stredisko kategórie bufet a projekty zamerané prevažne na zábavnú funkciu (varieté, nočný bar, kasíno, herňa a pod.),
- doplnkové služby pri ubytovaní zariadení alebo na mieste sústredeného pohybu turistov, ktorými sa skvalitní a zatriktívni ponuka služieb (športovo-rekreačné a kultúrno-spoločenské zariadenia, požičovne športových potrieb, úschovne batožín, bazény, sauny, posilovne, vodné tobogany, ihriská, detské kútiky a pod.),
- technické a technologické vybavenie prírodných a termálnych kúpalísk ako aj kúpalísk a plavární vo významných turistických lokalitách, parková úprava, parkoviská, verejné hygienické zariadenia v objektoch a areáloch cestovného ruchu, - osobné horské dopravné zariadenie, systém mechanického zasnežovania lyžiarskych tratí, nákup mechanizmov na úpravu zjazdových a bežeckých lyžiarskych tratí, príp. doplnková vybavenosť lyžiarskeho strediska (ski servis, hygienické zariadenia a pod.).

O poskytnutí a výške finančného príspevku rozhoduje Komisia pre cestovný ruch zložená zo zástupcov MH SR, Ministerstva životného prostredia SR a SZRB.

Program štátnej pomoci na rozvoj okresov s vysokou mierou nezamestnanosti

Účelom programu je poskytnutie štátnej pomoci formou dotácie na hospodársky rozvoj podľa §4 ods.1 písm. a) a §6 ods.1 zákona 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci pre štrukturálne postihnuté a ekonomicky slabé okresy s vysokou mierou nezamestnanosti v súlade s Integrovaným plánom regionálneho a sociálneho rozvoja (uznesenie vlády SR č.923 zo dňa 27.10.1999) a napomáhať malým podnikateľom. Poskytovateľom štátnej pomoci je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len "poskytovateľ"). Prijemcom podpory sú malí podnikatelia - fyzické alebo právnické osoby - registrovaní na území vybraných štrukturálne postihnutých a v ekonomicky slabých okresoch s vysokou mierou nezamestnanosti, ktorí podnikajú v zmysle Obchodného zákonníka, pričom sa vychádza zo zákona o štátnej pomoci.

Podmienky poskytnutia štátnej pomoci

Štátna pomoc sa poskytuje vo forme dotácie na realizáciu projektu, ktorý zabezpečuje vytvorenie minimálne dvoch nových pracovných miest na dobu päť rokov na projekty realizované vo vybraných štrukturálne postihnutých a ekonomicky slabých okresoch s vysokou mierou nezamestnanosti.

Celková výška poskytnutej štátnej pomoci nesmie byť vyššia ako 3 mil. Sk a u jednotlivého podnikateľa súhrnne nesmie prekročiť v prepočte 100 000 EURO v priebehu troch po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov.

Štátna pomoc sa môže poskytnúť do 50% oprávnených nákladov, ak v rámci týchto investícií podnikateľ obstaráva hmotný investičný majetok, a do 25% oprávnených nákladov na obstaranie nehmotného investičného majetku.

Bližšie informácie o štátnom programe nájdete na webovej stránke Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR:

<http://www.build.gov.sk>

Podpora štátu na zriadenie priemyselných parkov pre mestá a obce

podľa zákona NR SR č. 193 / 2001 Z.z. § 5 Podpora na zriadenie priemyselných parkov, pre technické vybavenie územia a inžinierske stavby nevyhnutné na zriadenie priemyselných parkov do 70 % nákladov na tieto účely

Ďalšie programy

Program obnovy dediny

Gestorským rezortom je MZP SR a je charakterizovaný ako proces aktivít prispievajúcich ku skrášleniu a zlepšeniu prostredia na dedinách.

Viac o programe na stránke www.lifeenv.gov.sk

Podporný úverový program,

ktorý realizuje Národná agentúra pre malé a stredné podnikanie, je zameraný na malé a stredné podniky, čím je vytvorený priestor aj na podporu v oblasti CR.

Podpora vidieckej turistiky a agroturistiky,

ktorú realizuje MP SR je viazaná na poľnohospodársku výrobu žiadateľov. Informácie na www.mpsr.sk a www.apa.sk

7.6 Proces prípravy SR na programovacie obdobie 2007 – 2013

V júli 2004 zverejnila Európska komisia návrhy piatich nových nariadení, ktorými sa bude v budúcom programovacom období 2007 – 2013 riadiť poskytovanie a čerpanie štrukturálnych fondov EÚ. Prostriedky z troch fondov – z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Kohézneho fondu (KF) a Európskeho sociálneho fondu (ESF), sa budú poskytovať na dosiahnutie troch prioritných cieľov – cieľa „konvergencia“, cieľa „regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť“ a cieľa „Európska teritoriálna spolupráca“. Do troch mesiacov od schválenia nových nariadení, o ktorých konkrétnom obsahu sa v súčasnosti v Bruseli vedú rokovania, prijme Rada EÚ tzv. strategické smernice spoločenstva, ktoré určia priority EÚ v politike súdržnosti a budú tak predstavovať rámec pre činnosť štrukturálnych fondov.

V súčasnosti už prebieha proces prípravy SR na čerpanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ v budúcom programovacom období 2007 – 2013. V zmysle návrhov nových nariadení Európskej komisie o štrukturálnych fondoch vypracuje SR na roky 2007 – 2013 Národný strategický referenčný rámec, ktorý bude predstavovať spojenie medzi prioritami spoločenstva na jednej strane a národnými a regionálnymi prioritami štátu na strane druhej. Predmetom strategickkej časti tohto dokumentu bude predovšetkým stratégia na dosiahnutie cieľa „konvergencia“ a cieľa „regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť“ a jeho operačná časť sa bude venovať „nástrojom“ na dosiahnutie strategických cieľov - operačným programom. Národný strategický referenčný rámec budú členské štáty predkladať Európskej komisii čo najskôr po schválení strategických smerníc spoločenstva, samotné operačné programy môžu byť predložené spolu s ním, alebo neskôr.

Dokumenty súvisiace s prípravou programovacieho obdobia 2007 – 2013

Pri príprave budúceho programovacieho obdobia a vypracovaní Národného strategického referenčného rámca sa bude vychádzať predovšetkým zo znenia návrhov nových nariadení Európskej komisie o štrukturálnych fondoch, z filozofie novej politiky súdržnosti, ktorú Európska komisia zadefinovala v Tretej správe o ekonomickej

a sociálnej súdržnosti, ale aj z existujúcich strategických a koncepčných dokumentov SR.

Tretia správa o ekonomickej a sociálnej súdržnosti Dokument zverejnený Európskou komisiou vo februári 2004, ktorý predstavuje vízie EK o politike súdržnosti v EÚ v rokoch 2007-2013.

Návrhy nových nariadení Európskej komisie o štrukturálnych fondoch Návrhy piatich nových nariadení, ktoré v júli 2004 zverejnila Európska komisia.

Existujúce stratégie a koncepcie SR - existujúce strategické a koncepčné dokumenty SR, ktoré budú relevantné pre proces prípravy budúceho programovacieho obdobia a ktoré sa pri vypracovaní Národného strategického referenčného rámca budú rešpektovať.

V programovacom období 2007 – 2013 bude pre rozvoj miest k dispozícii Iniciatíva Spoločenstva IS URBAN

8. Návrh na rozpracovanie akčného plánu mesta Modrý Kameň

8.1 Príprava akčných plánov

Zákon o podpore regionálneho rozvoja vyžaduje, aby PHSR obce obsahoval aj návrh jeho finančného a administratívneho zabezpečenia. Implementačná časť PHSR by teda mala poskytnúť odpoveď na otázku, ako obec zabezpečí realizáciu svojej vízie, strategických cieľov a rozvojových priorít.

Do implementačnej časti teda patria zásady, ktoré sa budú uplatňovať pri realizácii PHSR. Jednou z nich by mohla byť napríklad zásada spolupráce so sociálnymi partnermi, ktorí aktívne pôsobia na úrovni obce. Ak má obec záujem o spoluprácu v rámci mikroregiónu, môže sa s ostatnými obcami dohodnúť, že budú spolu financovať spoločnú servisnú jednotku pre celý mikroregión, ktorej úlohou môže byť príprava spoločných mikroregionálnych projektov, spoločnej koncepcie cestovného ruchu a podobne.

Táto časť by takisto mala obsahovať náčrt základnej organizačnej schémy. Obec sa napríklad môže rozhodnúť vytvoriť koordinačný tím, prípadne pracovné skupiny podľa potreby. Z PHSR by malo byť zrejmé, aké bude ich zloženie, právomoci a úlohy.

Dôležitou súčasťou implementačnej časti je **akčný plán**. Je to krátkodobý plán (najlepšie na obdobie jedného roka), ktorý definuje prvé kroky pri plnení PHSR obce s ohľadom na jej momentálne finančné, personálne a technické kapacity a naliehavosť navrhnutých aktivít. Ide preto o akýsi doplnok k PHSR, ktorý treba každoročne aktualizovať. Jeho plnenie by mal zabezpečovať koordinačný tím, prípadne vytvorené pracovné skupiny.

Akčný plán by mal obsahovať:

- *zoznam najdôležitejších aktivít a projektov na najbližší rok, ich opis a odhad ich reálnych vyčísliteľných prínosov*
- *harmonogram krokov, ktoré je potrebné podniknúť na realizáciu naplánovaných aktivít a projektov*
- *určenie realizačného tímu ku každej aktivite a projektu*

- *predpokladané zdroje financovania (vlastné a vonkajšie)*
- *pri aktualizovaných akčných plánoch treba ešte doplniť zhodnotenie plnenia úloh obsiahnutých v predchádzajúcom akčnom pláne, stav naplánovaných projektov, pokrok, ktorý obec pri plnení PHSR dosiahla v uplynulom roku*
- *aktualizáciu faktov v situačnej analýze a analýze SWOT (ak sa medzičasom zmenili východiskové podmienky).*

Pri príprave akčného plánu musia byť zodpovedané nasledovné otázky:

ČO – výber jednotlivých krokov

Rozhodnutie o konkrétnych krokoch/ aktivitách/ projektoch, ktoré je potrebné realizovať so zameraním na stanovené priority.

KTO – stanovenie osobnej/inštitucionálnej zodpovednosti

Za každý projekt/ aktivitu musí niekto (osoba/inštitúcia) prevziať osobnú zodpovednosť. Projekty, za ktoré nebude nikto zodpovedný sa nebudú realizovať.

KDE – určenie miesta realizácie

Výber najvhodnejšieho miesta, kde sa projekt bude fyzicky realizovať.

KEDY – určenie času realizácie

Každý projekt/aktivitu treba naplánovať v reálnom čase a to nie len termínom realizácie, ale aj potrebného časového rozpätia na realizáciu. Všetky projekty nie je možné realizovať naraz, niektoré musia predchádzať a niektoré budú doplnené počas realizácie.

KOLKO – stanovenie nákladov

Na realizáciu projektov, ako aj mnohých aktivít sú potrebné finančné prostriedky. (Aktivity, na ktoré nebudete potrebovať financie treba vyšpecifikovať a tie môže realizovať ako prvé, pokiaľ sa neviažu na iné dôležitejšie aktivity. Pri ich realizácii zároveň získate skúsenosti a preveríte si riadiace a organizačné schopnosti ľudí, ktorí sú za to zodpovední.) Financie na realizáciu projektov obyčajne nie sú k dispozícii v plnej výške rozpočtu projektu, ani sa nestane, že vám niekto ponúkne balík peňazí a poprosí vás, aby ste s nimi niečo urobili. Preto tieto finančné prostriedky treba často a niekedy aj dlho hľadať a vyskladať z rôznych zdrojov. Je dobré, keď máte v tíme niekoho, kto má informácie o rôznych dostupných zdrojoch a o tom, na čo sú určené. Nezabudnite ani na miestne zdroje, keďže v tejto fáze by ste už mali mať široké dobre zostavené partnerstvo, na niektoré dôležité aktivity, ktoré sú významné pre rôznych účastníkov sa môžete aj poskladať. Vo všeobecnosti by ste sa mohli zamerať na nasledovné zdroje:

- štátne fondy a dotácie
- súkromné nadácie
- verejné inštitúcie – domáce a zahraničné (EÚ)

- miestne zdroje: financie obcí, miestnych podnikateľov, príspevky od miestnych obyvateľov
- regionálne zdroje – regionálne samosprávy (ich rozpočty budú dostupné po ukončení decentralizácie štátnej správy)
- štátne podporné úverové schémy
- komerčné bankové úvery

V pláne je potrebné počítať s viacerými variantmi financovania projektov. V mnohých programoch ide o súťaž – v prípade, že Váš projekt neprejde, nedajte sa odradiť, hľadajte iné riešenie.

Odpovede na všetky otázky a po zvážení všetkých častí plánu je potrebné zaradiť ich do tabuľky. Tabuľku je potrebné pripraviť tak, aby sa jej jednotlivé časti dali vymieňať, čo je dôležité hlavne v priebehu prípravy plánu.

Opatrenie	Aktivita Projekt	Nositeľ projektu	Miesto	Časový harmonogram		Finančná náročnosť	Alternatívy zdrojov	Monitoring
				dĺžka	dátum			

Akčný plán musí byť:

- **reálny** - má naplánované reálne projekty, za každý projekt je určená osobná zodpovednosť, má reálne odhadnuté náklady a potrebné časové rozpätie na realizáciu,
- **konkrétny** – pripravený na 3-5 rokov a konkretizovaný na 1 rok do detailov. Plán je rozdelený na projekty – jeden, alebo niekoľko, čo vyjadruje každodennú náplň práce,
- **flexibilný** – akčný plán nie je nemenný. Musí byť možné ho dopĺňať, vymieňať jednotlivé časti, musí byť transparentný – vyvesený na verejnom mieste, kde k tomu ľudia majú prístup a môžu ho kontrolovať a dopĺňať pod vplyvom rôznych objektívnych a subjektívnych zmien. Zároveň každú zmenu treba starostlivo zvážiť, pričom je potrebné zachovať pocit vlastníctva a zodpovednosť za realizáciu projektov,
- **vyjadruje spoločný postup** – zúčastnené strany vyjadrujú spoločný postup, zdieľanie zodpovednosti, informácií a finančných prostriedkov veľmi prehľadným spôsobom,

- **transparentný** – plán musí byť otvorený pre každého občana, ktorého sa týka, nie len pre úzku skupinu autorov. Mal by byť viditeľne umiestnený na verejne prístupnom mieste, kde často chodí veľa ľudí (napr.: OcÚ, pošta...) Vhodné je zabezpečiť komunikáciu s plánom – nejaké komunikačné centrum aby všetci záujemci mohli mať otázky, pripomienky, návrhy, spoluúčasť. Všetky tieto zmeny je potrebné riadne zaznamenať a tiež zverejniť.
- **monitorovateľný a hodnotiteľný** – monitorovanie základných ukazovateľov a ich kvalitatívnych a kvantitatívnych znakov je základná podmienka plánu a jeho projektov. Po čase je nutné merať a hodnotiť dopad plánu na dané územie so zameraním na jeho rozvoj, stagnáciu, prípadne úpadok. Je možné merať aj zmeny oproti stavu, keby plán nefungoval, nebol by realizovaný – aký by bol stav.

Zdroj :

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE Význam, štruktúra a základné metodické tézy

Pri príprave tejto publikácie boli spracované informácie z materiálov Centra pre podporu miestneho aktivizmu (Ponická Huta, SR), Centra pro komunitní práci (Plzeň, ČR), Regionální rozvojové agentury, o. p. s. (Plzeň, ČR), Regionálního environmentálního centra (Bratislava, SR) a Ministerstva výstavby a regionálního rozvoja SR. Banská Bystrica máj 2004

Podklady pripravila: Katarína Lukáčová

Zostavil a graficky upravil: Juraj Zamkovský

Konzultácie: Vlasta Körnerová

Jazyková úprava: Ján Roháč

Tlač: Tlačiareň Merkantil, s. r. o., Banská Bystrica

Na základe výsledkov analýz je potrebné v prvom rade začať s realizáciou projektov zameraných na oblasti:

1. Zlepšenia a posilnenia partnerskej spolupráce strategických subjektov v meste Modrý Kameň a regióne Neogradiensis
2. Rozvojových stratégií v oblasti výroby a služieb v meste a regióne so zameraním na cestovný ruch
3. Rozvojových stratégií v oblasti cestovného ruchu v meste a regióne

8.2 Akčný plán – projektové zámery mesta Modrý Kameň

Aktivita	Miesto realizácie	Investor/zdroj financovania	Časový plán	Finančný plán	Indikátori
1. Využitie “nevyužitých budov” Budova JEDNOTY, Obchod. Domu, Riaditeľ'stva lesov	Mesto Modrý kameň	Súkromní podnikatelia	Rok 2005 - 2013	50 mil. Sk	Zlepšenie životnej úrovne obyvateľov mesta a vytvorenie nových pracovných miest
2. Vybudovanie bazénu a campingu v areáli plážového kúpaliska	Mesto Modrý Kameň	ŠF ERDF SOP PaS Priorita 2. Rozvoj CR Opatrenie 2.1. Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry CR,	2005-2013	250 mil. Sk	Zvýšený počet domácich a zahraničných turistov v meste Poltár a v regióne Gemer-Novohrad

		Opatrenie 2. 2. Podpora podnikateľských aktivít a podnikateľské zdroje a zdroje mesta na spolufinancovanie projektov			
3. Príprava infraštruktúry na individuálnu bytovú výstavbu	Mesto Modrý Kameň	Mesto Modrý Kameň a ŠFRB	Rok 2006 - 2007	20 mil. Sk	Zlepšenie bývania v meste pre mladé rodiny, zlepšenie demografickej štruktúry obyvateľstva
4. Vybudovanie 24 b.j.	Mesto Modrý Kameň	Zdroje na spolufinancovanie Mesto Modrý Kameň MVAR SR ŠFRB	Rok 2011 - 2013	20 mil. Sk	Zvýšenie počtu obyv., zlepšenie demograf. vývoja, zlepšenie štandardu bývania
5. Vybudovanie kanalizácie v meste Modrý Kameň	Mesto Modrý Kameň, Regionálna vodárenská spoločnosť	OP ZI priorita č. 2 Environm. infraštrukt. opatrenie 2.1. Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu a racionálne využívanie vôd	Rok 2006 - 2013	80 mil. Sk	Zvýšený počet domácich a zahraničných turistov v meste
6. Rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky	Mesto Modrý Kameň	SHR, podnikatelia v pôdohospodárstve ŠF, EAGGF financovanie zo ŠF, EAGGF a ERDF, SOP PaS SOP PaS Priorita 2. Rozvoj CR Opatrenie 2.1. Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry CR, Opatrenie 2. 2. Podpora podnikateľských aktivít a podnikateľské zdroje a zdroje mesta na spolufinancovanie	priebežne	Podľa potreby	Zvýšený počet domácich a zahraničných turistov v meste Rozvoj tradičných remesiel a podpora MSP v oblasti remeselnej výroby
7. Vybudovanie ubytovacích priestorov v meste Modrý Kameň	Mesto Modrý Kameň	Súkromní podnikatelia, čiastočne financovať zo ŠF EÚ Priorita 2. Rozvoj CR Opatrenie 2.1. Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry CR, Opatrenie 2. 2. Podpora podnikateľských aktivít	Rok Začiatok akcie 2006 - 2013	30 mil. Sk	Zvýšenie zamestnanosti, zvýšený počet turistov v meste a zlepšenie kvality služieb v cestovnom ruchu
8. Rekonštrukcie budov materskej	Mesto Modrý Kameň	ŠF EÚ, zdroje na spolufinancovanie	Rok 2007-	150,5 mil. Sk	Zrekonštruovaná budova MŠ a ZK,

školy a základnej školy		Mesto MK ŠFERDF podľa OP ZI opatrenie 3.1, podopat. 3.1.1.: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry a a podopatrenie 3.1.4.: budovanie a rozvoj kultúrnej infraštruktúry	2013		počet žiakov, Zrekonštruovaný kultúrny dom a atraktívne kultúrne akcie pre obyvateľov mesta Modrý Kameň
9. Tržnice a vidiecke jarmoky	Mesto Modrý Kameň	ŠF EÚ OP ZI, IS LEADER, IS URBAN + súkromné zdroje	Rok 2006-2013	20 mil. Sk	
10. Lesopark	Mesto Modrý Kameň	ŠF EÚ ŠF EÚ ERDF, SOP PaRV Opatrenie 2.3.2. Diverzifikácia poľnohospodárskych činností	Rok 2006 - 2013	10mil. Sk	
11. Poľovníctvo v rámci aktivít okresu Veľký Krtíš	Mesto Modrý Kameň	Mesto Modrý Kameň	2007-2013	15 mil.	Zamestnanosť zvýšená o 150ľudí do roku 2013
12. Ochrana prírody	Mesto Modrý Kameň Štátna ochrana prírody SR, Slovenská inšpekcia ŽP, SAŽP, BBSK oddelenie podnikateľských činností	ŠF EÚ, ERDF Program OP ZI Environment. infraštruktúra Opatrenie 2.4. Ochrana, zlepšenie a regenerácia prírodného prostredia Program SOP PaS Opatrenie 1.4. Podpora úspor energie a využitia obnovuteľných zdrojov energie zdroje MSPna spolufinancovanie	2007-2013	20 mil.	Predpokladaná zamestnanosť 70 ľudí do roku 2013
13. Organizovanie študijných ciest (inšpirácia modelovými akciami)	Mesto Modrý Kameň v spolupráci s mestami Euroregiónu Neogradiensis	ŠF ERDF IS INTERREG, OP PaS Opatrenie 2. 2 Podpora podnikateľských aktivít v CR 2.3. Podpora propagácie cestovného ruchu a tvorba informačného systému SOP Ľudské zdroje	2004-2013	Cca 800.000,- (5x po 10 osôb)	Nové projekty pre rozvoj miest Euroregiónu Neogradiensis
14. Organizovanie rekvalifikačných kurzov (PC, jazyky....)		Financovanie z ERDF podľa OP ZI Opatrenie 3. 3. Budovanie a rozvoj inštitucionálnej infraštruktúry	Podľa potreby		Vzdelaná pracovná sila, vhodná na EU trh práce

		Financovanie z ESF podľa OP Ľudské zdroje Opatrenie 2.1. FSR , Opatrenie 3.1. prispôsobenie odbornej prípravy a vzdelávania požiadavkám spoločnosti založenej na vedomostiach. Podopatrenie 3. 3. B Systémy na prepojenie odborného vzdelávania a prípravy s trhom práce			
15. prezentácia a propagácia mesta v rámci Euroregiónu Neogradiensis	Mesto Modrý Kameň	SOP PaS SOP Priorita 2. Rozvoj CR Opatrenie 2.1. Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry CR, Opatrenie 2. 2. Podpora podnikateľských aktivít a podnikateľské zdroje a zdroje mesta na spolufinanco-vanie	Podľa potreby 2006 - 2013	500..000,- Sk	Nárast počtu športových akcií, zvýšenie počtu návštevníkov, počet občanov zapojených do organizovania akcií – podpora spoločného života
16. Projekt na klubovú činnosť mládeže, nakúpenie výpočtovej techniky	Mesto Modrý Kameň	Zdroje BBSK, podnikatelia Mesto MK a granty	Podľa potreby 2006- 2013	15. 000,- Sk/na prevádzku /ročne	Počet hodín klubovej činnosti, počet zapojených z radov mládeže využívajúcich zariadenie, počet a druhy techniky v inventári klubov
17. Zavedenie separovania odpadu vrátane osvetovej činnosti a vzdelávania v oblasti ochrany ŽP	Vzdelávacie inštitúcie a mesto Modrý Kameň	ESF Podľa SOP LZ, podpora vzdelávacích aktivít v oblasti environmentálnej výchovy Opatrenie 3.1. Prispôsobenie odbornej prípravy a vzdelávania ...	2006- 2008		Počet obcí separujúcich odpad, počet zapojených obyvateľov, periodicity odvozu, počet propagačných činností na osvetu
18. Dobudovanie múzea ľudovej architektúry	Mesto Modrý Kameň	Zdroje BBSK, ŠF, Nadácie SOP PaS, POD, sponzori, vlastné zdroje	2005- 2006		Zriadené múzeum, počet návštevníkov počas roka, počet otv. hodín, počet darcov predmetov pre múzeum
19. budovanie menších športovísk	Podnikateľské subjekty a mesto Modrý Kameň	Podnikateľské subjekty SOP PS, rozvoj CR: opatrenie 2.1:	2006- 2010		Rozloha športovísk v m2, počet užívateľov, počet akcií

		Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry CR,			
20. Dobudovanie športového areálu	Mesto Modrý Kmeň a podnikateľské subjekty	SOP PS, rozvoj CR: opatrenie 2.1: Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry CR,	2005-2006		Nová rozloha športových areálov, počet aktivít v sezóne, počet ľudí využívajúcich areál
21. Vybudovanie a údržba turistických trás a cyklotrás	Mesto podnikatelia a športové kluby	ŠF EÚSOP PaS Priorita 2. Rozvoj CR Opatrenie 2.1. Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry CR, Opatrenie 2. 2. Podpora podnikateľských aktivít a podnikateľské zdroje a zdroje mesta na spolufinanco-vanie	2006-2008		Počet km turistických trás a cyklotrás, počet značiek, počet dobrovoľníkov zapojených do prác, počet návštevníkov v sezóne
22. Rekonštrukcia miestnych komunikácií (cesty a chodníky)		OP ZI opatrenie 3.4.Renovácia a rozvoj obcí, 5% pre obce Veľký Krtíš , pre mesto Modrý kameň OP ZI Opatrenie 1.2. Modernizácia a rozvoj cestnej infraštruktúry v spolupráci so Slovenskou správou ciest	2004-1010		Počet km vybudovaných ciest a chodníkov